

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petítség egyszer
9 kr., többszöri hirtetésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyiltér petítsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.Bérmertelen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Az oláh cigány ügy.

Bátran ázsziainak s ez okból türethetetlennek nevezhetjük azon állapotot, melyet városunkban az oláh cigányokat illetőleg időről időre szenvednünk kell.

Hat-hét hétre, sőt gyakorta hosszabb időre is megérkezik hozzánk ezen dologtalan, renyhe nép seregével, tíz-husz sátorral letelepedik városunk határában s csakhamar megkezdik megszokott munkáját, egyedüli keresetforrását: a lopást.

S ez ismétlődik évről évre. S mindezt nekünk, békés lakosoknak türemnünk kell, el sem távolíthatjuk őket tőlünk; mert büszkén verik mellüket, hogy ők is zalaegerszegi polgárok, itt születtek városunkban és így születésük révén az illetékesség fogalma szerint városunkhoz tartoznak.

Ez a rendkívüli s ránk nézve éppen nem hizelgő szerencse pedig olyképp ért bennünket, hogy a régebbi időben, midőn még megyénk területén csak városunkban, mint a megye székhelyén volt börtön, az oláh cigányokat, kik akkor is a mostani egyedüli foglalkozásukat: a lopást üzték, ha megyénk területén lopáson érve elfogták, ide hozták, itt zárták be a gonoszokat s a bezárt apát nemcsak nagy számú családja, hanem a rokonság, sok esetben a vajda egész népsége követte s itt határunkban tartózkodtak s gyermekeik születvén, azokat itt megkereszteltették, kik azóta emberré levén, születésük alapján hivatkoznak nagy fennemen arra, hogy ők városunkba valók.

Bár meg kell barátkoznunk e különben hihetetlennek látszó gondolattal: azonban az ebből kifolyólag felmerülő visszás helyzetet még sem volna szabad tovább eltűrniünk s e részben a baj gyökeres orvoslást csakis a városi kapitányi hivataltól várhatjuk jogosan.

Miképp fogja ugyanis a kapitányi hivatal összegegyeztetni a tényleg létező ama visszás

állapotot, hogy míg a város — behozván a szegény vagy koldús adót — saját szegényeinek nem engedi meg a város területén a házankénti koldulást, megakarván a város polgárait az ebből esetleg származó kellemetlenségektől óvni: addig e jött-ment nép, a tolvajlás hivatott mesterei, kettesével, hármával, sőt nem egyszer négyesével is mennek házról házra, hol oly toladólag lépnek fel, hogy a házbeliek alig tudnak tőlük megszabadulni.

Ily kborlásuk alkalmával ha véletlenül az udvarban nincs senki, akkor míg az egyik a konyha ajtóban alamizsnáért kucorog, a másik sas szemekkel kilesi az udvaron a prédát s kitanult ügyességgel megragadva, rejti a mindegyiknél elmaradhatlan feneketlen zsákba. Ha pedig esetleg a konyhában nincs senki, kettesével dolgoznak: egyik az udvaron, másik a konyhában. Óvatosan, nesztelenül járnak benn az udvaron s a konyhában s mire a házbeliek észre veszik őket, rend szerint az elejtett zsákmány már biztos helyen van.

Viseletük kihívó; a házból a nők alig képesek őket kiutasítani s többnyire a kemény férfi szóra hagyják ott az udvart. Csudálkozunk affélett, hogy egyes házaknál, hol esetleg védtelen nőkre akadnak, vakmerőségük nem ragadja el őket s nem lépnek fel támadólag, amint már nem egy rémeset ismeretes előttünk, midőn ez állati nép gyilkosság árán is magához ragadta a kiszemelt zsákmányt.

Tudjuk, hogy a városi képviselőtestület legközelebb tartott üléséből egy bizottságot küldött ki ezen, városunkra nézve oly rendkívül fontos ügynek tanulmányozása s a tanulmányozás alapján a baj gyökeres orvoslása végett javaslatát kidolgozására. S nincs is okunk kételkedni affélett, hogy a bizottság tagjai, kik velünk együtt nagyon is ismerik e bajt, a leghathatósabb orvosszereket egybeátlítják s javaslatukat mielőbb végleges intézkedés céljából a közgyűlés elé terjesztendik.

Addig is azonban, míg e részben végérvényes határozatot hoznak, városunk lakos-

ságának személy- és vagyónbiztonsága joggal megköveteli, hogy e dologtalan nép a házalas- és koldulástól a legszigorúbban eltiltassék és e rendelet kérlelhetlenül foganatosíttassék.

Ha rendőrségünk kellő éberséget tanúsít, ez keresztül is vihető.

Nem fogadhatjuk el semmi szín alatt ugyanis amaz ellenvetést, hogy e nép tulajdonképp árulni megy be az egyes házakba. Ez éppen nem áll; mert ez tulajdonképpen csak ürügy náluk. Egyik házhoz ép úgy, mint a másikhoz beviszik azt az egy-két furót, melyek összevissza 10—20 krajeárt képviselnek, hogy tényleg — ha kedveznek a körülmények — kétszer annyi értéket eltovajolnak.

Ha árulni akarják az általuk készített szerzőségeket, árulják, mint mások, a piacon, hol bizonyára megkeresik őket azok, akiknek áruikra szükségük van, de ne menjenek be furóikkal minden egyes házhoz s így legtöbbszörre oly helyekre, hol az illetőknek eszük ágában sincs ily eszközt venni; mivel arra egyáltalán szükségük sincs.

Részünkről azon nézetben vagyunk, hogy ha szigorúan meghagyja a rendőrség nekik, hogy a házakba be ne merjenek menni akár szerszám árulás, akár koldulás céljából s e részben őket ugyancsak a rendőrség a legéberebb figyelemmel ellenőrizné s a tilalom áthágóit a legszigorúbban megbüntetné: úgy városunk lakosai e garázda nép alkalmatlan toladódásaitól, nem különben az esetleges anyagi megkárosodástól biztosan megmenekülnek. De meg ez esetben hamar felszednék szárait, menve oly helyre, hol gaz tettüket háborítatlanabbul üzhethék.

Kérünk tehát mielőbb ily irányú intézkedést. Ennyit jogosan elvárhatunk városunk közbiztonsága érdekében. Elég teher nehezedik a polgárság vállaira, segítsünk rajuk legalább azáltal, hogy e terheket nyugodtan s ily zaklatásoktól menten viselhessék!

„Zalamegye“ tárcája.

A dalos Erzsike.

— A „Zalamegye“ eredeti tárcája. —

A legutóbbi esztendő egyikén balatoni fürdőt rendelt a doktorom. Ennél pompásabb receptet doktor nem irhat. A Balaton vize testet erősít. A Balaton vidéke lelket gyógyít. Annak csakugyan roppant desperatus embernek kell lenni, ki a bübajos Balaton partján megunja életét s véget vet neki.

Alig vártam a nyarat, hogy mehessek, repülhessek az én kedves tengerem partjára.

Szabadságom első napját arra használtam, hogy utra készültem, a második napon délután már Balaton-Berényben voltam.

A falu felvége közel esik a Balatonhoz. Oda mentem, hogy szállást béreljek.

A legutolsó ház különösen magára vonta figyelmemet s érdeklődésemet. Csinos kis nádas ház volt az, hóhérré meszelt falakkal. Udvara tele volt gyönyörű gyümölcsfákkal. Olyan volt az, mint egy kis paradicsom kert.

Egyenesen oda tértem be. Alig tettem pár lépést, a gyümölcsösből egy gyönyörű lányka jött elé. 16 éves lehetett, a szépség és ártatlanság minden bájával.

Felém közelgett s angyalin csengő hangon üdvözölt. Közelebb léptem hozzá s köszöntését viszonzva, kérdeztem, hogy honn van-e a házigazda?

— Apám nincs itthon — szóló kedves csengésű hangján; — de nemsokára megjő. Szolgálhatunk talán valamivel?

Megjelenése, hangja, modora meglepő volt rám nézve. Valami különös varázs ömlött el egész lényén, ami megtagadta az egyszerű öltözetet. Sokkal művel-

tebbnek látszott, mint a minőnek a köznép gyermekét már megszoktam.

Mikor tudtára adtam, hogy lakást keresek, illedelmesen megkínált, hogy tessék, lépjek szerény házukba! Egy szoba van ott kibérelhető, ha megfelel igényeimnek.

Kérdésemre, hogy kosztot adnak-e? azt felelte, hogy azt még senkinek se adtak, mert a szobát mindig olyan urak, vagy urnők bérelték ki, kik maguk főztek; de ha óhajtom, azt is kaphatok.

Nemsokára megjött a halász s megegyeztünk. A kedves kis hajlék csakhamar édes otthonomná lett. A halász és leánya lesték és eltaláltak minden gondolatomat.

A halász többnyire napi gondjai után járt. Neje már korábban meghalt s így majdnem egész napomat a fiatal, zsenialis eszű leánykával beszélgettem át.

Mondhatom, hogy egész életemben feledhetetlenek maradtak azok a véghetetlenül kedves napok, miket ama szegény, egyszerű, de őszinte lelkek között töltöttem. Siromig őrizem emléket annak az ártatlan lánykának, a kis dalos Erzsikének, kinek szép dalait holdvilágos estéken oly édes merengéssel hallgattam.

Gyönyörű dalok voltak azok!

Csak úgy csengenek, bonganak agyamban még most is. Egyet le is irtam. Annál szebbet hamarjában nem ismerek. Egyik gyönyörű holdsugaras éjen dalogatta a gyümölcsösben, hol édes apját várta haza a halászatról. Párszor eldalolta édesen csengő hangjain, ami nekem éppen elég volt arra, hogy a hold fényénél leirhattam.

Másnap kérdeztem, faggattam: hol vette, hol tanulta azt a gyönyörű dalt?

Nagyon elpirult és nem szólt semmit. Elsietett dolga után.

Azt hittem, hogy talán valami ártatlan szerelmi történet, szív-viszony emléke fűződik ahhoz a dalhoz; azért pirult el, azért sietett el.

Később a faluban is hallottam róla beszélni. Ott is szerette mindenki. Csak dalos Erzsikének hívták. Beszéltek róla igen szép dolgokat. Mondták, hogy titokban mindig olvasgat, ha munkáját végezte; hogy valóságos kis bölcső a falunak, angyalképeben, kitől nem röstelnek őszbe csavarodott öregek sem tanácsot kérni, ha valami ügyük, bajuk van.

Egy alkalommal, midőn éppen fürdésből jöttem, rajtkaptam a szép Erzsikét, hogy verseket olvasott. Petőfi költeményeinek olvasásába volt elmerülve úgy, hogy észre sem vette megérkeztemet.

Amint fölpillantott s látta, hogy előtte állok, elöntötte arcát a pir és elfutott. Én azonban utánna mentem és bátorítólal szoltam hozzá, hogy az igen szép dolog, ha olvasgatni szeret; az csak nemesíti a szívet, a lelket. A magammal hozott könyvekből adtam neki olvasni valót. Olvasott is sokat, bámulatos sokat.

Esténként pedig, mikor a ház elé kiültünk, kért, könyörgött: beszéljek neki a csillagokról.

Valóságos áhitattal csüngött ajkamon, mikor mondtam, hogy ott, azokban a parányiaknak látszó, de a mi földünkön is óriásibb csillagokban éppen úgy kell lenni élőknek, akik éreznek, gondolkoznak, beszélnek, örülnek, bánkódnak, dolgoznak, verejtékeznek, küzdenek, mint a mi földünkön.

Elmerengve nézte olyankor a csillagok millióit és ábrándos szemébe fényes könyv szivárgott.

Sokszor elgondolkoztam: mi lehet az az érzés, a mi ennek az ártatlan teremtsének könyvet szivárogtat szemébe?

Később minden meg lett előttem magyarázva.

Később, két esztendő múlva megértettem azt is: miért rejtőzött el szegény Erzsike, mikor bucsút vettem a kedves, a feledhetetlen csendes kis tanyától.

Kerestem én is, apja is; nem találtuk sehol. Bucsútlanul hagytam ott szegény Erzsikét.

* * *

Alispáni jelentés

a törvényhatóság május 6-iki rendes közgyűlésére.

Méltóságos Főispán Úr!
Mélyen tisztelt Közgyűlés!

A törvény által tisztelt kötelességemhez képest a törvényhatóság állapotáról és a közigazgatási hivatalos ügyvitel körében tett intézkedésekről szóló jelentésem, mely a múlt évi szeptember hó 1-től ezen évi március hó végéig terjedő időszakot foglalja magában, következőkben van szerencsém tisztelettel előterjeszteni:

A közegészségi állapot a lefolyt időszak első négy havában úgy a felnőttek, mint a gyermekek közt általában kielégítő — sőt egyes vidékeken teljesen kedvező volt; ha szaporodott is, nevezetesen az őszi hónapokban a letenei és csáktornyai járásban, a tél elején pedig Szent-Gróton és Egerszegben a megbetegedések száma, ezen körülmény a körletelés enyhe természeténél fogva a közegészségi állapotra zavarólag alig hatott; halálzási arány nemcsak nem emelkedett, de valamivel csökkent; folyó évi január hótól kezdve azonban részben a kitartó hideg és változó időjárás, részben pedig egyéb körülmények miatt a közegészségi állapot a megye különböző részein igen változatos képet mutatott, mert míg egyik vidéken az teljesen kedvező volt, más helyeken, mint p. a kanizsai és perlaki járásokban, Kanizsa és Egerszeg városokban nem volt egészen kielégítő, minthogy az említett helyeken élénk betegforgalom mellett nem titkán súlyos lefolyású kórosok észleltek, ezen állapot tartott március közepéig, a melyen túl ismét általános javulás következett.

A felmerült különféle kórnevek között szeptember és október hónapokban az emésztő szervi bajok, azontúl pedig a légzőszervi bántalmak szerepeltek legnagyobb százzalakkal különösen a gyermekeknek; különben ez téli időszakban nálunk rendes jelenség, oka nagy részben a köznépek a szellőztetés elleni megrögzött előítéletében rejlik. — Gyógykezelés tárgyát képezték még említést érdemlő számban a csúszók különféle nemei, vérhas, továbbá a hasi hagymáz, mely kórnak 5 esete merült fel majdnem egy időben, kipuhatható ok nélkül, Nemes-Apáti község két házában, gyermekek közt pedig fültömrigylob, toroklob, hökhurut s itt-ott néhány dyphteritis.

A heveny fertőző kóroknak különféle nemei 16 községben öltöttek járványos jellegűt, 14 községben azok teljesen megszűntek és csak 2 helyen maradtak további ápolás alatt betegek. A járványokat egyenként említve:

A kanyaró Zalabér, Német-Szent-Miklós, Véged, Bucsa és Bucsu-Szent-László, összesen 2977 lakossal bíró községekben uralgott, megbetegült 98 gyermek, vagyis a lakosság 3,29 százaléka, a betegek közül meggyógyult 96 (98 százalék), meghalt 2 (2 százalék). Himlőben: Orvényes, Aszófő és Balaton-Udvari 881 lakossága közt 28 egyén betegült meg, a mi a lakosság 3,17 százaléka, a lakosság felel meg, meggyógyult 21 (75,00 százalék), meghalt 7 (25,00 százalék). A hasi hagymáz: Rezi és Bad.-Tomaj együtt 2345 léleknyi községekben uralgott 13 kórossal (0,55 százalék), a betegek közül meggyógyult 9 (69,2 százalék), meghalt 4 (30,8 százalék).

Vörheny járvány Túrje, Gánicsa, Kis-Görbő és Szent-Grót községekben észleltetett, hol a 4198 számú lakosságból megbetegült 67 (1,60 százalék); ezek közül gyógyult 52 (77,61 százalék), meghalt 10 (14,92 százalék); a hónap végén Szent-Gróton további ápolás alatt maradt 5 (7,47 százalék).

A vérhas Magyar-Szerdahelyen öltött járványos jellegűt 896 lakos közt 8 kórossal (0,90 százalék), kik mind meggyógyultak; a 198 lakossal bíró Sénye községben pedig március hónapban 38 gyermek lepetett meg hökhurut által, ezek mind gyógykezelés alatt vannak.

A perlaki és lendvai járásokban szemeses köthártyalobban szenvedők gyógykezelése folytonosan hatóság ellenőrzés mellett teljesítettik; a szakeljárási minőségéről és az eredmény mibenlétéről személyes meggyőződés

Két év mulva megint fölkerestem a kedves kis Balatonparti falucsukát.

Alig vártam, hogy a paradicsomi kis tanyába érjek s újra lássam az ártatlan dalos Erzsikét.

Mikor a felvégre értem, meglepett, hogy a két év előtt ragyogó fehér ház fala kopott, piszkos volt; a vakolat nagy darabokban hullott le róla. Az udvart fölverte a dudva. A gondos, munkás kéznek sehol sem látszott nyoma.

Bizonyosan férjhez ment már az aranyos kis Erzsike s a magára maradt öreg ember nem törődik sokat a házzal. Pusztul maga is; pusztuljon a ház is. Igy gondoltam, mikor az elhagyott ház udvarába léptem.

Az öreg halász ott ült a pitvar-ajtó küszöbén. Megtört volt és szomorú.

Felállott és felém közeledett.

Kezet fogtam vele s első dolgom volt Erzsikét kérdezni: hol van? talán férjhez ment?

Az öreg szeméibe könyök gyülekeztek és némán mutatott a földre.

— Ott van!

Megdöbbenve s mélyen meghatva álltam meg.

— Meghalt? Mikor? Mi baja volt?

Az öreg olyan formán mozdított egyet a vállán, hogy Isten tudja.

— Elhervadt, elsorvadt.

Bementünk a szobába s ott egy kis dobozát adott át.

— Ezt szegény Erzi hagyta. Azt mondta utolsó órájában, hogy ha még egyszer eljön ide, adjam át; hogy ezt ő hagyja emlékül. Hogy mi van benne? nem tudom.

Átvettem a dobozt.

Gondosan csomagolt papírköteg volt benne.

Kibontottam.

céljából április 5., 6. és 7. napjain a vármegye főorvosa beutazta a perlaki járás járvány-lepte vidékeit és vizsgálat alá vette a rendelkezési központokra kevés kivétellel majdnem mind megjelent beteget; az eredmény öröndetesnek mondható, mert a súlyos és heveny ragályzó képességű kórosok száma nagy fokban csökkent, a betegség legnagyobb százalékát könnyebb kórosok képezik.

A számadatokat részletezve:

A perlaki járásban: 1888. szeptember hónapban maradt tökéletes trachoma 495, kistokú 463, összesen 958. Azóta új beteg felvételt tökéletes trachoma 103, kistokú 33, összesen 136. Barcon dolgozó munkás tökéletes trachoma 22, kistokú 3 összesen 25. Gyógykezelést azóta összesen tökéletes trachoma 620, kistokú 499 összesen 1119. Meggyógyult tökéletes trachoma 68, kistokú 191 összesen 259. Meghalt májbajban tökéletes trachoma 2, kistokú, összesen 2. Elköltözött tökéletes trachoma 7, kistokú 1, összesen 8. Barcsra eltávozott munkás tökéletes trachoma 12, kistokú, össze-en 12. Fogyték tökéletes trachoma 89, kistokú 192, összesen 281. Maradt tehát gyógykezelés alatt tökéletes trachoma 531, kistokú 307, összesen 838.

Lendvai járásban 1888. nyarán volt beteg 132, ezek közül meggyógyult 52, jelenleg ápolás alatt van 80.

A múlt évi július hónapban Zala-Koppányban felmerült 5 trachoma eset mind gyógyulással végződött; legújabbán a balaton-füredi szeretetház növendékei közül tizenegynél fedeztetett fel ugyan e kórnak enyhébb alakja, a szenvedők azonnal szabályszerű gyógykezelés alá vétettek.

1888. évi védhímlő oltás 40 oltási kerületben 35 oltóorvos által teljesített; beoltatott összesen 14638 gyermek, ezekből jó sikerrel 14537; összehasonlítva az eredményt az 1887. évi eredménnyel, a midőn 15361 gyermek s köztük 15308 jó eredménnyel oltott, kitűnik, hogy 1888-ban 723-al kevesebb a beoltottak száma. Ujraoltatott a múlt évben 13470, jó sikerrel 12768; 1887-ben az újraoltás 7951 egyénen teljesített, ez 1888-ban 5519 többletet mutat.

Boncvizsgálat összesen 69 esetben teljesített és pedig negyvenszer törvényszéki megbízatás folytán, huszonkilétszer pedig rendőri tekintetből. A halál legközelebbi okai a törvényszéki boncolatoknál: elvérzés 11, agyrázódás 6, agyguta 7, agyhártyalob 1, fuladás, 9, mérgezési gyomorlob 2, hashártyalob 3, gyermekaszály 1; rendőriknél: fuladás 8, agyguta 2, agybénulás 2, tüdőlob 1, szívizélhűdés 4, mellhártyalob 2, megtagyás 1, genyvér 1, bélhártyalob 2, elvérzés 1, halvaszülött 2, mérgezési gyomorlob 2.

Külső hullaszemle rendőri tekintetből teljesített 39 esetben, súlyos sértés bejelentett 35. Öngyilkosságot 29 egyén követett el, kik közül 9 magát felakasztá, 3 kutba ugrott, 8 lövés folytán halt meg, 5 phosporoladott ivott, 1 hasát, 1 nyakát átmettsze elvértet, 1 szíven szurta magát, 1 pedig a robogó vasúti vonat elé feküdt s elgázoltatott. Öngyilkossági kísérlet volt 3 esetben, az illetők azonban megmentettek.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 37 egyén esett áldozatává és pedig: vízbefutl 12, véletlenül elégett 4, padlásról leesve agyvérömlenyt szenvedett 1, kukoricafosztáskor a reá ömlött nyaghalom kukorica által agyonnyomott 1, megtagyott 2, leomló föld alá temetett 3, ledől a fal által agyonzúzatott 1, szekér által elgázoltatott 2, szobafüstben megfult 5, leszakadt tető által agyonütött 1, szeszmergezés folytán hirtelen halt 1, agyonütött 2, babszennnek a gégebe jutása következtében megfult 1, boronálás közben a borona alá kerülve agyoncsolást szenvedett 1.

Elmekórnak 22 esete lett hivatalos beavatkozás tárgya; ezek közül 2 meggyógyult, 10 kórházi megfigyelésre küldetett, 6 mint csendes örült házi gondozás alatt hagyatott, 4 pedig mint közveszélyes tébolydába szállítottatott.

Veszett eb által 2 egyén maradt meg, kik gyógykezelésbe vétetvén, ez ideig egészségesek.

Azok a szépséges dalok voltak ott, miket Erzsikétől hallottam s amiknek eredetét akkor titokban tartotta.

Saját dalai voltak azok.

Az ő lelkében született a költemény is, a dallam is. Volt ott egyéb költemény is. Volt egész halmaz olyan, amikben egy ártatlanul rajongó lélek érzelmvilága ragyogott. Ezek között volt egy, melyből megérttem, hogy miért rejtőzött el távoztomkor? félt tén, hogy nem bírja leküzdeni a válás fájdalmát.

Ime a költemény:

Sírok, sírok, szívem majd megszakad,
Vizik tőlem édes angyalomat.
Elbucsuzni sem bírok én tőle.
Ne tudja, hogy vagyok szeretője!

Ne tudja meg, hogy könyvem patakja
Újja porát öntözi, megáldja.
Szálljon annyi ezer áldás rája,
Ahány könyvem elhull még utána.

Tovább lapoztam a költemények között s megtaláltam, hogy a bánat ölte meg szegényt.

Ez volt legutolsó költeménye:

Balaton vihara veri a hullámot,
Igy háborgó szívem, a te kis világod.
Csendesül, elsimul Balaton hulláma,
De nem az én szívem háborgó világa.

Háborgó a lelkem, a fejem meg szédül.
Nem élhetek tovább egyetlenem nélkül.
Oly jó a haboknak szépen elsimulni.
Mily jó volna neked, százszor tépelt szívem,
Hant alá szimulni, végtelen aludni!

Lecsordultak könyeim. Szívemből megsirattam szegény jó Erzsikét!

Mig ott voltam, mindennap ellátogattam sirjához megkönyezni azt az áldott, jobb sorsra érdemes lelket.

Y.

Jelentésemnek a közegészségügyet tárgyazó rész kiegészítéséül van szerencsém a vármegyei népesedési mozgalom adatait múlt évi szeptember hó 1-től folyó évi március hó végéig terjedő időszakra nézve, a lelkésvi kimutatások alapján, következőkben előterjeszteni: Nagy-Kanizsa városban született 462, meghalt 335, szaporodás 127, Zala-Egerszeg városban szül. 152, meghalt 132, szap. 20, tapolcai járásban szül. 1101, megh. 585, szap. 516, sümegiben szül. 582, megh. 421, szap. 161, szent-gróthiban szül. 625, megh. 417, szap. 208, keszthelyiben szül. 657, megh. 370, szap. 287, kanizsai szül. 854, megh. 562, szap. 292, pacsibaiban szül. 653, megh. 402, szap. 251, zala-egerszegiben szül. 669, megh. 376, szap. 293, novaiban szül. 566, megh. 300, szap. 266, alsó-lendvaiban szül. 893, megh. 579, szap. 314, leteneiben szül. 693, megh. 452, szap. 241, perlakiban szül. 989, megh. 724, szap. 265, csáktornyai szül. 989, megh. 522, szap. 422, összesen született 9840, meghalt 6177, összes szaporodás 3663.

A hasznos háziállatok egészségi állapota a lefolyt időszak alatt kedvező volt, semmiféle járvány nem uralkodott, szórványosan a kérődzőknek léptében elhullás esetei fordultak elő.

A fentálló megyei szabályrendelet értelmében az apaállatok megvizsgáltattak.

A szarvasmarha és sertés tenyésztés emelés céljából alakított megyei központi bizottság folyó évi február hó 21-én tartott ülésében tárgyalás alá vette a vizsgáló bizottságok által benyújtott jegyzőkönyveket és tapasztalta, hogy a tapolcai járásban 15, a sümegiben 6, a keszthelyiben 3, a szent-gróthiban 2, a kanizsaiiban 6, a pacsibaiban 8, a zala-egerszegiben 21, a novaiban 6, az alsó-lendvaiban 55, a leteneiben 10, a perlakiban 100, a csáktornyaiiban 64, összesen 296 bika hiányzik.

Ezen bika szükségletnek a megyei gazdasági egyesület közvetítésével, vagy magán uton leendő beszerzését 3713 ni. 1889. számú felhívással elrendeltem és most érkeznek be hozzá a jelentések arról a járási főszolgabíráktól, valjon a hivatkozott intézkedéseknek az illető községek mennyiben tettek eleget.

Az összes jelentések beérkezése után a további intézkedések megtétele végett a fent megnevezett bizottságot azonnal összehívom.

A vármegye területén 30 fedeztetési állomáson 78 állami mén van elhelyezve.

Az 1889-ik évi fedezésre bejelentett magán mének megvizsgáltatván, a tapolcai járásban 1, szengróthiban 2, keszthelyiben 4, kanizsaiiban 5, pacsibaiban 7, novaiban 4, alsó-lendvaiban 20, leteneiben 9, perlakiban 10, csáktornyaiiban 7 lett tenyészgázolvánnyal ellátva.

A hasznos háziállatok jártai és kereskedelmi forgalmát illetőleg tisztelettel jelentem, hogy a múlt évi szeptember hó 1-től folyó évi március hó végéig a központból kiadatott 4065 drb 5 kros — 1194 drb 3 kros lólevél, — 115,111 drb 5 kros, 32457 drb 3 kros marhajáratú ürlep, melyekért 6968 frt 33 kr. bélyegilleték szolgáltatott át a m. kir. adóhivatalnak.

A közbiztonság erőszakkal múlt évi október hó 14—15. közti éjjel 2 és 3 óra között a lippai tanítóhoz 7 fegyveres csavargónak betörése által lett megzavarva. A tanító a betörőkre forgópisztolyával kétszer reálott, mire azok 5 lövéssel válaszoltak, a tanító szorongatott helyzetében családijával a padlásra menekült, a rablók pedig a házba behatolva, 114 frt értékű tárgyat és 12 frt készpénzt raboltak el.

A tettesek erőlyes nyomozás után a csendőrség által elfogattak.

Ugyan október hó 2-án este 7 $\frac{1}{2}$ órakor két bekomozott arcu, rongyos ruházatu, 20 évesnek látszó egyén Blau Dávid bucsu-szent-lászlói kereskedő boltjába bement, neki forgópisztolyt szegezve, tőle pénzt követeltek. Blau a neki szegezett pisztolyt a támadó kezéből kicsavarván, további erőszakoskodás nélkül eltávoztak. A tettesek kinyomozása eddig eredményre nem vezetett.

A lefolyt időszakban a vármegye területén a személy és vagyonbiztonság három esetben lett erőszakkal megtámadva. Berger Jakab csonkahegyháti lakos bucsu-kereskedő múlt évi szeptember hó 17-én reggel 2—3 között kocsiján meggyilkolva és a nála volt 60 frt készpénztől kirabolva találtatott.

Múlt évi október hó 24-én este 8 óra körül Vasporben Földnag Mihály az egyházasszüki határban fekvő Vashegyről hazavezető mezei uton előbb lelövetett, azután a nála lévő 45—50 frtnyi pénzt és lábairól a csizmát elrabolták.

Ugyan e hó 25-én Tárnok és Bollahida községek között közvetlen a gyalogut mellett egy 36 éves és egy 12 éves házaló találtatott meggyilkolva; — december hó 24-ről 25-re menő éjjel 12 órakor pedig Március Imre puscina lakos saját házában — mig egyik 18 éves fia és cselédjei Drávavásárhelyen az éjtéli misén voltak, egy késszurással megöletett.

Ezen elősorolt események a csendőrség által a beérkezett jelentések szerint lehetőleg erőlyesen nyomoztatnak, a biztos siker elérése szempontjából azonban az erre vonatkozó csendőr eseményi jelentésekben foglaltakat jelentésem keretébe felvenni célszerűnek nem tartottam.

Sajnálattal kell bejelentem, hogy a vármegye egész területén a kisebb betöréses lopások számos esetben fordultak elő s ezek között az erkölcsiséget teljes mértékben sújtó baki templom betörést kell felemlitnem, azonban ugy ezen, mint a többi betöréses lopások tettesei legtöbb esetben kiderítve lettek.

Az üzletszerűleg folytatott lólopás mig az utolsó hónapokban majdnem teljesen szünetelt, addig a sertés tolvajlás havonként egy-két esetre szállott le.

A csendőri őrzáratok alkalmával letartóztatva lett rablógylkosság gyanujáért 2, gyilkosságért 2, emberölésért 10, méhmagzat elhajtásért 1, súlyos testisértésért: 11, rablás gyanujáért 7, templom rablásért 2, betörési

Folytatás a mellékleten.

lopásért 35, lopásért 119, lopás gyanújárt 34, orgazdaságért 7, gyújtogatás gyanújárt 9, veszélyes fenyegető levélírást 2, erőszakos nemi közömbösítésért 3, dohány-csempészéért 13, pénzhamisításért 2, igazolvány nélkül csavargásért 30 egyén; továbbá 1 katona szökevény és 11 között egyén fogatott el s szolgáltatott át az illetékes hatóságoknak.

A múlt évi szeptember hó 1-től folyó évi március hó végéig a vármegye területén előfordult tüzesetek száma összesen 161 volt, melynek az összes elhamvasztott érték a hivatalos kárfelelteli jegyzőkönyvek szerint 212,254 forintot tett ki, ebből biztosítva volt 104,317 forintnyi érték, s így a biztosítatlanul szenvedett kár 107,937 forintra rug.

A tűz keletkezésének oka a teljesített vizsgálatok szerint 12 esetben gondatlanság, 6 esetben gyújtogatás és 143 esetben kideríthetetlen volt.

A múlt 1888. évre állami adó fejében, az 1887. végével maradt hátralékkal együtt, előíratott 2,875,640 frt 07/2 kr., erre befizettetett 1888. évben 1,939,462 frt 63/2 kr., mutatkozott 1888. év végével állami adóhátralék 936,177 frt 44 kr.

Hadmentességi díj címén 1888. évre előírt helyesbített tartozás 194,456 frt 91 kr., erre 1888. évben befizettetett 70,218 frt 15 kr., maradt 1888. év végével hátralék 124,238 frt 76 kr.

A népoktatásügy állapotát, a lefolyt időszakokra vonatkozólag, van szerencsém következőkben előterjeszteni: Zalavármegye összes tanköteleseinek száma 66704.

— Ezek között 6—12 éves fiú 23914, 6—12 éves leány 24707, 13—15 éves fiú 8915, 13—15 éves leány 9168.

— Tehát a mindennapi tankötelesek száma 48621, az ismétlődő tankötelesek száma 18083. E szerint Zalavármegye tankötelesei az összes lakosságnak 18-53 százalékát képezik.

A tankötelesek közt volt vallás szerint: rom. kath. 60358, gör. kath. 30, helv. hitv. 2031, ágost. hitv. 1391, móz. vall. 2894.

A tankötelesek közt van nemzetiség szerint: magyar 50562, német 715, horvát 11930, vend 3497.

A tankötelesek iskolázási viszonya következő: elemi iskolába járt 21829 fiú, 20760 leány; ismétlődő iskolába járt 5348 fiú, 4979 leány; felső népiskolába járt 58 fiú, 139 leány; polgári iskolába járt 499 fiú; középsőiskolába járt 365 fiú. — Tehát az összes iskolába járó tankötelesek száma 53,980. Ekkép az iskolába járók az összes tankötelesek számának 80-92 százalékát képezik.

Az iskolába járók közt volt vallás szerint: rom. kath. 48396, gör. kath. 8, helv. hitv. 1746, ágost. hitv. 1188, móz. vall. 2642.

Az iskolába járók közt volt nemzetiség szerint: magyar 41776, német 686, horvát 8858, vend 2660.

Az igazolatlan iskolamulasztások megbüntetéséből befolyt 221 frt.

Ebből: a) iskolai vagy népkönyvtárra adatott 33 frt, b) szegény tanulók segélyezésére fordított 56 frt, c) taneszközök beszerzésére fordított 89 frt, d) iskolai célokra tőkésített 43 frt.

Az önálló polgári községek közül helyben egy vagy több népiskola volt 339 községben. Valamely szomszéd községbe volt becsatolva 205.

Az iskolával és iskolázással nem bíró községek száma, alkalmas csatlakozások berendezése által 22-re apadt.

Zalavármegyében a népokt. tanintézetek száma 412. Fokozatra nézve: elemi 401, felső népiskola 6, polgári iskola 5.

Jelleg szerint: állami 20, községi 76, rom. kath. 256, helv. hitv. 21, ágost. hitv. 19, móz. vall. 20.

A középkereskedelmi iskolát 35, az alsófokú kereskedelmi iskolákat 81 növendék látogatta.

A vármegye 5 iparostanonc iskolájában 26 tanító vezetése mellett 772 iparos tanonc nyert oktatást.

Kilenc kisedovodában 955 gyermek részesült gondozásban.

Ezen időszakban szerveztetett a tizedik ovoda — Lesence-Tomajon.

A népoktatási tanintézetekben összesen 610 tanító működik: állami iskolában 43, községi iskolában 183, rom. kath. iskolában 309, helv. hitv. iskolában 24, ágost. hitv. iskolában 19, móz. vall. iskolában 32.

Ezek közül: képesített 538, nem képesített 72; rendes 517, segéd 93; férfi 542, nő 68.

Az iskolák összes bevételé 377896 frt és pedig képzésben 270812 forint, pénzértékre tett termény, szolgálmány s egyebekben 107084 frt.

Az iskolák jövedelme származott: a) 956786 frt. értékű ingatlan jövedelme 47620 frt, b) 34109 frt. tőkepénz kamatja 1890 frt, c) tandíjból 87277 frt, d) államsegélyből 89849 frt, e) községi járuléka 87052 frt, f) egyházi járuléka 54659 frt, g) vegyes forrásokból 9549 frt.

Az iskolák összes kiadása 377.896 forint.

Ezen kiadás következőképp oszlott meg: a) rendes tanítók fizetése 239.948 frt, b) segéd tanítók fizetése 42574 frt, c) fűtés, tisztogatás stb. 25815 frt, d) taneszközökre 7245 frt, e) szegény tanulók segélyezésére 2170 frt, f) vásárlás, építkezés stb. 25815 frt, g) vegyes kiadások 34329 frt.

Az iskolák és iskolázás egyéb viszonyait illetőleg: saját házában volt 395 iskola, bérházban 17.

Törvénynek megfelelő felszerelés volt 348 iskolában. — Könyvtár volt 141 iskolánál; és pedig iskolai, tanítói vagy népkönyvtár. — Iskolai takarékpénztár volt 16 iskolában, 36 kezelővel 655 betevővel s 2206 frt betéttel.

A tanítók közül 441-nek természetben adatott lakás, 169 lakbért kapott.

Háziipar 25 iskolánál tanított. És pedig 12-ben szalmafonás, 9-ben kosárkötés, 3-ban faragás, 1-ben kefekötés.

Ezen időszakban 100-ra emelkedett azon iskolák száma, melyekben az egészségtan önállóan vagy olvasmányok alapján előadott, 96 iskolában tanított a

rajz, 67-ben a női kézimunka, 155-ben foglalkoztak testgyakorlattal.

A számos iskolánál előfordult kisebb-nagyobb átalakításon kívül ezen időszakban újból épült 9 iskolaház és tanítói lakás.

A zala-egerszegi kótsztyálya felső leányiskola négyosztályú polgári leányiskolává alakítottát át s már e tanévben összes osztályai megnyitattak.

A csáktornyai állami tanítóképződe új épülete elkészülvén, az átköltözködés megtörtént s az előadások ugyanitt már ápril hó 2-án megkezdődtek.

Zalavármegyében 1869 óta újból épült összesen 120 iskolaház s 237 tanterem.

Ezen időszakban befejeztetett a vármegye összes iskolafentartó községeire az 1875. évi XXXII. t. c. által rótt kötelezettségekről szóló, 1875-től egész a legújabb időkig terjedő adatokat felölelő munkálát tüzetes revíziója s teljes összeállítás.

Részletes intézkedések történtek a tanítói változásoknak a nyugdíj nyilvántartás szabatoságát is közelről érintő sürgős bejelentése, az 5 százalékos iskolai adók pontos behajtása, a hátralékos iskolai számadások betérjesztése, az iskolai számadásoknak egyöntetű szerkesztése, ugy ezeknek, valamint a költségvetéseknek kellő időben beküldése s a megyei általános tanító testület gyűléseit látogató tanítók fuvarának s napidíjának a községek részéről pontos kiszolgáltatása ügyében.

(Vége következik.)

Az 1889-ik évi ujoncozás működési tervezete.

A nagy-kanizsai sorozó járásban május hó 10., 11., 13., 14-én ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök Csertán Károly alispán, polgári orvos dr. Mangin Károly megyei tisztifőorvos. Felhivatott 279 első, 252 második és 177 harmad osztályú hadköteles.

Nagy-Kanizsa városában május 15. és 16-án ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök Csertán Károly alispán, polgári orvos dr. Mangin Károly megyei tisztifőorvos. Felhivatott 23 első, 133 második, 96 harmad osztályú hadköteles.

Zala-Egerszeg városában május 18-án ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök Csertán Károly alispán, polgári orvos dr. Mangin Károly megyei tisztifőorvos. Felhivatott 62 első, 36 második és 33 harmad osztályú hadköteles.

A zala-egerszegi sorozó járásban május 20., 21. és 22-én ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök Csertán Károly alispán, polgári orvos dr. Mangin Károly megyei tisztifőorvos. Felhivatott 239 első, 187 második és 178 harmad osztályú hadköteles.

A zala-szent-gróthi sorozó járásban május 24. és 25-én ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök Kozáry Aurel, polgári orvos dr. Mangin Károly megyei tisztifőorvos. Felhivatott 167 első, 127 második és 138 harmad osztályú hadköteles.

A sümeghi sorozó járásban május 27., 28. és 29-én ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök Forintos Kálmán, polgári orvos dr. Lukonits Gábor járás orvos. Felhivatott 228 első, 199 második és 168 harmad osztályú hadköteles.

A tapolcai sorozó járásban május 31-én, június 1., 3., 4. és 5-én ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök Csígyó Pál, polgári orvos dr. Mangin Károly m. t. főorvos. Felhivatott 382 első, 266 második és 222 harmad osztályú hadköteles.

A keszthelyi sorozó járásban június hó 7., 8., 11-én ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök Pap Sándor, polgári orvos dr. Mangin Károly m. t. főorvos. Felhivatott 252 első, 150 második és 149 harmad osztályú hadköteles.

A pacsai sorozó járásban június hó 13., 14. és 15-én ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök Baranyay Ödön, polgári orvos dr. Hány István megyei tisztifőorvos. Felhivatott 230 első, 194 második és 183 harmad osztályú hadköteles.

A novai sorozó járásban június 17., 18. és 19-én ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök Árvay István, polgári orvos dr. Hány István m. t. tisztifőorvos. Felhivatott 153 első, 123 második és 142 harmad osztályú hadköteles.

Az alsó-lendvai sorozó járásban május 27., 28., 29. 31. és június 1-én ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök Hujós Mihály, polgári orvos dr. Király Mór járás orvos. Felhivatott 404 első, 328 második és 353 harmad osztályú hadköteles.

A letenyei sorozó járásban június 3., 4. és 5-én ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök Málics János, polgári orvos dr. Hájós Sándor járásorvos. Felhivatott 210 első, 229 második és 189 harmad osztályú hadköteles.

A perlaki sorozó járásban június hó 7., 8., 11. és 12-én ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök dr. Tuboly Gyula, polgári orvos dr. Böhm Sidney járásorvos. Felhivatott 237 első, 247 második, 219 harmadosztályú hadköteles.

A csáktornyai sorozó járásban június hó 14., 15., 17., 18. és 19-én ujoncozás és felszólamlás. Polgári elnök Molnár Elek, polgári orvos dr. Mangin Károly m. t. főorvos. Felhivatott 306 első, 308 második és 236 harmad osztályú hadköteles.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Óváci Svastits Benónak, Zalavármegye főispánjának. Zala-Egerszeg rend. tan. város képviselőtestülete f. hó 4-én tartott ülésén elhatározta, hogy köztisztviselő és közszereketben álló főispánunkat, aki a csáktornyai-szent-iván-ukki helyi érdekű vasúttügyben, úgy a város által épített lovassági kaszárnyának a honvédség részére való átvétele ügyében városunk érdekeit oly odaadó buzgósággal támogatta úgy, hogy a kivitt oly siker oroszlánrésze kizárólag az ő érdeme, aki nemcsak a székvárosnak, hanem az egész magyének ügyei iránt oly meleg érdeklődéssel viseltetik s a megye kulturális és anyagi fejlődésének előmozdításánál mindenkor a

vezérszerepet viszi, feliratilag üdvözli s a feliratot a képviselőtestület tagjainak kíséretében Kovács Károly polgármester f. hó 5-én délelőtt 1/2 12 órakor nyújtja át ömeltőségének, este pedig szeretett főispánjának tisztelőre fátylaszenét rendez.

Jótekonyság. Mélt. Szabó Samuel ur a kiadott költeményei tiszta jövedelmét — a mű előszavában tett ígéretéhez képest — jótekonyság célra és pedig a zala-egerszegi önk. tűzoltó egylet betegsegélyző alapjának volt szives adományozni, melyért hálás köszönetét fejezi ki ezen egyesület elnöksége. Együttal a t. közönség, különösen pedig a társított egyletek és a tűzoltóügy barátai tisztelettel értesítettnek, hogy a „Szabó Samuel költeményei“ című mű ezentul a z-egerszegi önk. tűzoltó egylet pénztárnoka Gombás István urnál kapható. Ára 1 frt, melynek beküldés után vidékre a mű bérmentve küldetik meg.

A városi képviselőtestület f. hó 4-én tartott üléséből Isoo Alajos indítványára a kapitányi hivatal utasítatik, hogy a sétatérnél a színházi előadások alatt mindig két rendőr őrködjék, nehogy a kint levők által a sétatér megrongáltassék, továbbá a pecegődrök tisztogatását a nyári hónapokban esti 11 óra előtt meg ne engedje. Ezután a polgármester a m. kir. honvéd lovasság 3 századának városunkba történt áthelyezéséről jelentést tett s ezzel kapcsolatban felolvastott a honvédelmi miniszteriumnak ez ügyben érkezett leirata. A polgármester részletes szóbeli jelentése helyeslőleg tudomásul vétetett s így a honvéd lovasság június hó 15-én már városunkba bevonul.

A balatoni halászszerzők ápril hó 28-án d. u. Keszthelyen népes gyűlést tartott ifj. Széchenyi Imre gróf elnöke alatt. Nedeczky Jenő szerzőkészi igazgató betérjeszté évi jelentését, mely semmi kiváló fontosságú dolgot nem tartalmazott. A jelentés tudomásul vétele után a számvizsgáló bizottság tett a felülvizsgált számadásokról jelentést. A számadások rendben találtak. Az indítványok során a szerzőkészi feloszlása került szönyegre, mely tekintettel az új halászati törvényre, kimondatott. A szerzőkészi mint egy 400 frtot tevő vagyonát takarékpénztárba helyezik.

Képviselőtestületi ülés volt ápr. 28-án d. e. 10 órakor Nagy-Kanizsán, a város ház nagyertermében Az ülésen Babóchay György polgármester elnököl; tárgyat az egyik kir. táblának és a pénzügyigazgatóságnak Nagy-Kanizsára leendő helyezése iránti lépéstelekek kérdése képezte. A tanács oly értelmű indítványt terjesztett a képviselőtestület elé, hogy kéressenek föl az illetékes miniszterek egyfelül a kir. táblának, másfelül a pénzügyigazgatóságnak oda helyezése tárgyában. A város részéről indítványozott ajánlat az, hogy egyelőre hajlandó mind a kir. táblának, mind a pénzügyigazgatóságnak ingyenesen helyiséget adni addig is, míg mindkettő számára palotát épített, mely az állam tulajdonát fogja képezni, csupán a földszinti bolthelyiségek 40 évi használatát kötteték ki. Palota-helyiségül a város a mostani „Zöldfakert“ helyiségét kéré, mely ugy is csak 275 frt jövedelmet ad évenként az államnak. — Az indítványt a képviselő testület Eperjesy Sándor hozzászólása után egyhangulag elfogadta s kérvény kíséretében az illetékes miniszteriumokhoz terjeszteni határozta.

Adomány. Kaiser József ur a zala-egerszegi kórháznál ablakredőnyök készítésére 50 frtot adományozott, melyért hálás köszönetét fejezi ki a kórház igazgatósága.

A zala-egerszegi tekeegylet f. hó 8-án vagyis szerdán délután 1 órakor közgyűlést tart, az „Arany Bárány“ kaszinói helyisége mellett szobában, mely közgyűlésre az egyesület tagjai meghívhatnak. Az egyesület elnöksége.

A „Kisednevelő Egyesület“ Nagy-Kanizsán, ápr. 28-án délután tartotta évi rendes közgyűlést a nádor-utcai ovodában. A felolvasott titkári jelentésből kiemeljük, hogy a múlt év folytán egy ismeretlen jötevő az egyesület céljaira 400 frtot adott, hogy K.-Kanizsán új ovoida létesült s hogy az egylet vagyonára már megközelíti a 20-000 frtot. A jövő évi költségvetési tervében 2550 frt főösszeg szerepel. E gyűlésen új másodtitkárul Rosenfeld Lajost választották. Az alapszabályok értelmében leköszönt választmányi tagok újból meg lettek választva.

Jótekonyság. Morandini Bálint csáktornyai építőmester a csáktornyai kisednevelő egyesület céljaira 50 frtot adományozott.

A csáktornyai kisednevelő egyesület saját céljára május hóban tavaszi táncmulatságot fog tartani. Az oly nemes hivatást teljesítő egyesület mulatsága iránt már is nagy az érdeklődés úgy, hogy az ovoida javára szép anyagi eredménnyel fog végződni.

Szépitő-egylet alakult Keszthelyen, április hó 28-án. A szép számmal egybegyűlteket Deiminger Imre az eszme megpendítője, szívélyesen üdvözölvén, fejtegette a szépitő egylet célját, majd jelenté, hogy a kibocsátott 60 egyén jelentkezett az egyesület rendes tagjaul; betérjeszt egy alapszabálytervezetet, azután feltevé a kérdést: óhajtanak-e a jelenlevők az előadott célból egyesületté alakulni? Az általános „igen“ után az alapszabályok olvastattak és fogadtattak el. Végül az egyesület tisztikara és választmányja választott meg. Elnök Deiminger Imre, alelnök Beck Sándor, pénztárnok Hoffmann Soma, jegyző Hencz Antal; választmányi tagok: dr. Duszat Ferenc apát, Farkas Miklós igazgató, Hegedűs Béla, Koller Ferenc, Riedl Ödön, Pap Sándor, id. Reischl V., Takács Imre, Csirke Iván, dr. Csanády Gusztáv, Schadt János és Lénárd Ernő.

Keszthely város képviselőtestülete f. május hó 9-én rendkívüli gyűlést tart. Tárgyat képezi végleges határozat-hozatal az iskola-építési ügyben.

Hatezredik örségi szolgálat alkalmából a nagy-kanizsai önk. tűzoltó-egylet kedélyes lakomát tartott az őrtanyán máj. 1-én este. Az örségi szolgálatot ez uttal a teljes számban megjelent tisztikar teljesítette. Az érkező főparancsnokot: Saller Lajost, Knortzer György

nagybuzgalmu titkár fogadta üdvözlő beszéddel, melyre a főparancsnok szép beszéddel válaszolt. Lelkes beszédek mondtak még, Lengyel Lajos elnök, Bátorfi Lajos, tüzendörkapitány, Rothman Béla, Brinner sat. A tiszteletesség ez este alkalmából, József főherceghez hódoló felirat küldését határozta el.

Fedett páholyos szinkört állított fel Károlyi Lajos szinigazgató a sétatér mellett, hol előadásait f. hó 4-én „Czigány Bátor” című 3 felvonásos operette-tel megkezdte. Károlyi szinigazgató a közönség érdekében tőle telhetőleg mindent elkövet. Nagy költséggel létesítette a szinkört, társulatát a vidéki színészek leg jobb erőiből állítja egybe, s költséget nem kimélve, megszerezte a nemzeti- és népszínház újdonságait. Hiszik, hogy városunk és vidékének közönsége a szinigazgató eme figyelmét a szinkör tömeges látogatásával fogja viszonzani.

Heti műsor Károlyi Lajos szinigazgató fedett páholyos szinkörében: Vasárnap (5-én) főispán ömeltóságának tiszteletére a város által rendezendő fáklyászene után diszeloadás (Reservisták. Eletekép.) Kedden: Királyfogás. Szerdán: Válás után. Csütörtökön: Eleven ördög. Szombaton: Gasparoni.

Tüztoltóság arakult Kiskomáromban Ferenczy János ottani ügybuzgó körjegyző felkísítésére. A megalkult együletnek 50 tagja van. Elnöke: Ferenczy János az eszme kezdeményezője és keresztülvivője, lett.

Balaton-Füred teljesen megújulva az új fürdő évad elé. Junius 1-én fog az megnyitni. A vendégek nem csekély meglepetésben fognak részesülni. Vasary Kolos főpát áldozatkész elhatározásának köszönhetjük, hogy a fürdő újja született. Serényen foly a munka; az egész telepen pár száz ember dolgozik az átalakítás nagy munkáján. Az üdvös intézkedések egész sorát ismertette már dr. Huray Jstván főorvos az Orvosi hetilapban, ezzel — igen helyesen — már jókorán felhívta a legbefolyásosabb tényezőket, az orvosok figyelmét a gyógyhatására, természeti szépségére nézve egyaránt rendkívül becsü firdőhelyre. Az óház és a nagyvendéglő előtt levő boltok elpusztultak; a földtől folyosó meg van hosszabbítva a Ferenc József kutig, a hideg fürdő épülete egész ujonnan építve keletre, az Eszterházy-kert alá került s egyuttal a balatonparti sétányt is meghosszabbították. A vízvezeték is nagyobb terjedelmet nyert; az utak pedig mind újra lesznek építve, kavicsolva. És nem csak kívülről hámlik le Füred kopott színe, belül is újja alakul. Új berendezés, a kényelmi eszközök modern alakban való alkalmazása fogja kielégíteni azoknak óhaját, a kik ez intézkedéseket már régebben sürgették. Balaton-Füred újja születése Vasary Kolos főpátának és Simon Zsigmond tihanyi apátának, mint a fürdő tulajdonosának érdemét fogja örök időkre képezni.

Utalványozás. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a keszthelyi ipariskola 188⁸/₁₀₀ tanévi szükségleteinek részbeni fedezésére a zalamegyei ipariskolai alapból 250 frtot utalványozott.

A halászok öröme. Az új halászati törvény értelmében f. május 1-én újra kezdetét vette a halászat. A keszthelyi halászok örömtől sugárzó arccal, mihelyt felvirradt a május 1-i hajnal, már a Balatonon voltak s rövid idő alatt jó fogást csináltak. Keszeg jóformán került hálójukba s helyi-közel szép harsák is tárogattak. Fogast, süllőt és pontyot tilos halászni, melyek ha hálójukba kerülnek, vissza kell bocsájtani a vízbe.

Amerikai szőlőtelep felállítására szándékolatott a keszthelyi m. kir. gazd. tanintézet majorja közelében, de mivel a birtokosság ennek ellene van, mert fél a filloxera behurcolástól, a telep nem fog létesíttetni. Ezzel kapcsolatban felemlítjük, hogy a keszthelyi gazdákör Meszes-Györökön létesített amerikai szőlőtelepet, honnan a jövő ősszel már kaphatnak a gazdák vesszőket.

Zárvizsgálatok. A keszthelyi alsófoku ipariskolában az 188⁸/₁₀₀ tanévi bezáró vizsgálatok április hó 28-án d. u. 2-5 óráig tartottak meg Hoffmann Samu ipariskolai felügyelő bizottsági elnök elnöklése alatt. Először az előkészítő, — majd azután I., II. és III. osztály tanulói vizsgálatok meg s mint a vizsgálatot vezető elnök zárbeszédében constatálta, a tanulók szép eredményt mutattak fel. A szorgalmas és jó magaviseletű tanulók közül 5 — a keszthelyi ipartestület adományából jutalmat is nyert, névszerint: Máté István és Kocsai Géza III., Frefler Ferenc II., Sárvári Zoltán I. és Gyulay Sándor előkészítő osztályu tanuló. A keszthelyi ipariskolának a lefolyt 188⁸/₁₀₀ tanévben 32 tanulója volt. A jövő tanév október 1-én nyílik meg.

Költeményeim, Irta *Tuboly Viktor.* A szerző sikerült arcképevel. Husz nyomtatott iven, finom papíron, diszes kiállításban megjelent Nagy-Kanizsán Fischei Fülöp könyvnyomdájában. A mű özv. pallini Inkey Kálmáné született kamjonkai Szemző Lujza urhölgynek van ajánlva. Tartalma: Honfi dalok. Történet és hagyomány. Lyra. Humor. Áldomások és felköszöntők. — A költemények tárgyát legnagyobb részt megyei, részint élő, részint elhunyt jeleseink dicsőítése, egyes családok és helyek történetének megörökítése képezi egyszerű, mesterkéletlen stílusban; humoros költeményei nem egyszer keltik az olvasót derült mosolyra, az áldomások és felköszöntők címén felvett költemények pedig a szerzőt, mint ügyes verses toasztozót tüntetik fel. A mű ára 2 frt, diszkötésben 3 frt. Felhívjuk főképp meggyenk közönségét e költeményekre.

Balatonvidéki kalauz címmel a „Balaton-Egyet” május hóban egy füzetet fog kiadni, mely a Balaton vidékének leírását tartalmazza képekkel, továbbá a gyógyhelyeknek, közlekedési viszonyoknak, a kiránduló helyeknek ismertetését az utazási, firdői díjak, vendéglői árak stb. kimerítő ismertetésével. Gyakorlati kézikönyv lesz ez, minőre minden firdőzőnek vagy kirándulónak szüksége van. A „Balaton-Egyet” tagjai az alapszabályok értelmében mérsékelt áron kapják.

Ohnet Györgynek, a nagyhirű francia regényírónak legújabb műve: *Rameau orvos* ép most jelent meg a Singer és Wolfner-féle *Egyetemcske Regénytárban.* A Vasgyáros, A Bányá, Lise Fleuron kevesebb sem bonyo-

dalmas, hanem elejétől fogva világos és átlátszó. melynek az érdekességet a mély lélektani rajz adja meg. Rameau orvos egy szegény fiúból nagynevű tudóssá lett kivételes szellem, kit tudományos kutatásai és bölcsellete a hitetlenségre vezettek s kinek oldalán egy rajongó hitű, egészen a vakbuzgóságig vallásos nő van, a ki férjét minden áron ki akarja gyógyítani hitetlenségéből. Rameau imádja bájos nejét, szereti is, hogy vallásos; de filozófiája és önérzete nem engedi, hogy bár szerelme kedvéért is megtagadja elveit. Innen a drámai összerakódás, mely a nő bukására vezet. Conchita — ez a spanyol eredeti nő neve — beleszeret egy Münzel nevű fiatal festőbe, ki férjének legkedvesebb barátja. A büns szerelmek lelki kínja és küzdelme teszi, a regény első felének megkapó drámaiságát. A hitlen barát a francia-német háború egy epizódja alatt lebelli ki lelkét a Rameau karjaiban. ki még most sem értesül neje és barátja árulásáról. Pedig ez árulásnak gyümölcse is van, egy leányka, ki Rameau apai gyöngédséggel imád és szerető gondnal nevel hajadonná, miután nejét a halál elragadta. Csak évek múltán, mikor a leányt férjhez akarja adni s agg napjainak boldogságát várja a leány házasságától, fedezi föl a folyvást siratott, elhunyt nő leveleiből a hitlenséget és azt, hogy a leány neki — senkije, semmi egyebe, mint élő bünjele a szeretett barát és az imádot hitves becselenségének. Rameau az örülés szélére jut, és ez a borzalmas lelki vívódás képezi a regény második felének magas röptű és megragadó érdekességű fejezeteinek tárgyát. Most a filozófiában az ember, a szenvedő ember kerekedik felül, a tépelődő hideg ésszel legyőző a sajtó, meleg szív, és Rameau nemcsak visszatér öreg napjai szeretettjéhez, leányához, hanem megtér ártatlan gyermekora imádatához az Istenhez is. A két kötet, mely az Egyetemcske Regénytár negyedik évfolyamának 13. és 14. kötete, csinos piros vászonkötésben, együtt 1 frt.

Az elővigyázat egyik követelménye. Egész éven át a vér folyvást használhatatlan anyagokat választ ki, a melyek ha idejekorán nem távolíthatnak el a testből, különféle súlyos betegségeket okozhatnak. Tavaszkor és ősszel van az arra való helyes idő, hogy az év folytán testünkben lerakódott fölösleges és az egyes szervek rendes működését akadályozó anyagokat s nedveket (epe és nyálka) egy szabályos, a testet nem rongáló, tisztító kúrával eltávolítsuk s ez által más súlyos bajoknak, melyek ez anyaglerakódásokból könnyen keletkeznek, elejét vegyük. Nemcsak azoknak, kik emésztési zavarokban, székrekedésben, kólikában, bőrkütiésekben vértörődásban, szédülésben a tagok, elszibbadásában, hystériában, aranyérbben, gyomor-, máj és bélbajokban stb. szenvednek, — hanem az egészségeseknek vagy a magokat egészségeseknek hívőknek is sürgősen ajánlanunk kell: hogy azt a drága, piros életervet, mely ereinkben kering, igyekezzenek a maga teljes tisztaságában és működésének erejében célszerű és szabályosan használt kúrával óvakodva föntartani. Erre nézve, mint legjelesebb szert, a Brandt Rich. gyógyszerész-féle svájci labdacsokat, melyekes legtekintélyesebb orvosaink is, úgy kitűnő hatásuk, mint teljesen ártalmatlan voltak-nál fogra, melegen ajánlanak, — a legjobb akarattal s meggyőződéssel javasoljuk mindenkinek. Kapható a gyógyszerárakban, egy doboz ára 70 kr. de a vételkor mindig különös figyelemmel kell lenni Brandt Richard gyógyszerész keresztnévére, mert családtagok hasonló kiállított s hassuló névvel jelzett labdacso is nagy számban árusíttatnak. Szigorúan ahhoz tartuk magunkat, hogy védőjegyet minden valódi doboz cimlapján egy fehér kereszt vörös mezőben s ez elnevezése. „Brandt Rich. gyógyszerész svájci labdacsoi” található: Minden más fajta dobozt vissza kell utasítani.

Közgazdaság.

Felhívás a magyar gazdaközönséghez.

A magyar gazdák jégyszövetsége fenállásának második évét fejezte be. A résztvevő gazdáknak a lefolyt két évben előfordult nagyszámú és tetemes jégkárok folytán — az élvezett olcsó díjak és a készfízető kezesesség alól történt felmentés előnyeinek kívül — külön osztalék ugyan nem volt kiosztható, de örömmel constatálhatjuk, hogy a szövetségi eszme folyton nagy hódításokat tett a második évben is, a mennyiben az első évi díj-bevétellel, mely 463,560 frt 38 krt tett, a második évi díjbevétele már 525,348 frt 80 krt emelkedett. Most már tehát oly tekintélyes üzleti állomány felett rendelkezik a szövetség, hogy annak virágzása nemcsak minden kétséget kizár, hanem biztosan várható, hogy a külföldi vagy nagyrészt külföldi tőkével alapított — Magyarországon működő — társaságok minden gáncoskodásai dacára évről-évre nagyobb kiterjedést nyerend.

Midőn ezen tényállást a magyar gazdaközönség tudomására juttatni szerencsénk van, bátrak vagyunk egyuttal azon fontos, ma már az egész ismert és követett nemzetgazdasági elvre figyelmét felhívni, mely szerint csak azon ország vagyonosodhatik és fejlődhetik, melynek polgárai gondosan őrzik saját hazájuk tőkét és nem használatajék fel pénzüket idegen tőkék kamatoztatására akkor, midőn önmaguk ép úgy, sőt esetünkben jobban és célszerűbben segíthetnek magukon.

Ha ezzel szembe állítjuk azon tapasztalatot, melyet a tisztelt gazdaközönség tehetett és nagy részt bizonyára tett is, amaz idegen pénzzel alapított biztosító-társulatnál, mely a hivatalos lap hirdetése szerint legközelebb fusionálni fog, úgy hisszük, jól felfogott hazafiúi kötelességet teljesítünk akkor, midőn intő szavunkat emeljük honfitársainkhoz, arra kérvén őket, hogy biztosítás céljából kiadandó filléreiket ne vigyék ok nélkül a külföldre és ne fordítsák azt a külföldi tőke kamatoztatására.

Az előadottak alapján jégkár elleni biztosításra melegen ajánljuk szövetkezetünket a t. gazdaközönség figyelmébe, mely egyrészt azért, mert önbiztosítási alapon

van szervezve, másrészt mert az „első magyar általános biztosító-társaság”-ra támaszkodik, minden irányban tisztán magyar és kizárólag hazai tőkén alapszik.

Azon gazdátársainknak pedig, kik tűz ellen vagy életüket kívánják biztosítani, szövetségünk alapítóját és védnökét, az „első magyar általános biztosító-társaság”-ot ajánljuk, mely nemcsak minden tekintetben magyar, hanem egy kormányzó-testülete, mint vagyónánál fogva (20.000.000 forint) legalább is ép oly biztosítékot nyújt feleink, mint bármely más hazánkban működő idegen intézet.

Kelt a magyar gazdák jégbiztosítási szövetsége felügyelő bizottságának 1889. április hó 16-án tartott üléséből.

Hazafiúi üdvözléssel

A magyar gazdák jégbiztosítási szövetségének felügyelő- és vizsgáló-bizottsága:

Gróf Jankovich László elnök, valóságos belső titkos tanácsos, a somogyemei gazdasági egylet elnöke. Melczér Gyula alelnök. Borsodmegeye alispánja és a borsodmegeyi gazdasági egylet elnöke. Herceg Thurn-Taxis Egon, alelnök. Anyos László, földbirtokos. Bertha György, földbirtokos, a vasmegeyi gazdasági egylet igazgatója. Gróf Bethlen Fül, földbirtokos. Büttő Béni, földbirtokos, a pozsonyemei gazdasági egylet alelnöke. Ifj. Bleuer Lajos, földbirtokos. Csávossy Ignác, földbirtokos, kir. tanácsos. Id. Cséry Lajos, földbirtokos Domahidy István, földbirtokos, országgyűlési képviselő. Forster Géza, földbirtokos, a komárommegeyi gazdasági egylet alelnöke. Herényi Gothard Sándor, földbirtokos. Báró Gerliczy Ferenc, földbirtokos. Jászay Jenő, földbirtokos. Jeszenszky Béla, földbirtokos. Visontai Kovács László, földbirtokos, országgyűlési képviselő. Kalnár Endre, kegyesrendi főnök, kir. tanácsos. Lipich Gusztáv, földbirtokos. Márfy Emil, földbirtokos. Ötömösi Magyar Imre, földbirtokos. Molnár István, földbirtokos Zemplénmegeye főispánja. Mamolovits Glisa, földbirtokos. Muacevic Viaso, földbirtokos. Gárdonyi Neumann Frigyes, földbirtokos, nagykereskedő. Nádosy Kálmán, földbirtokos, kir. tanácsos, a baranyamegeyi gazdasági egylet alelnöke. Falfy Ferenc, földbirtokos, kir. tanácsos és Szeged. sz. kir. város polgármestere. Bonyhádi Perczel József, földbirtokos. Nyír-Bogáthi Pscherer József, földbirtokos Dr. Pulszky Agost, földbirtokos, egyetemi tanár, országgyűlési képviselő, a nógrádmegyei gazd. egylet II. alelnöke. Simon István, földbirtokos. Skublits Jenő, földbirtokos, a zalamegeyi gazdasági egylet alelnöke. Simay Ede, földbirtokos. Sečovszky János, földbirtokos, Nógrádmegye alispánja, a nógrádmegyei gazd. egylet I. alelnöke. Szegedy György, földbirtokos, cs. és kir. kamarás, a vasmegeyi gazdasági egylet alelnöke. Sillem Ottó, gróf Pajecsevics Péter rumai és gróf Eltz vukovári urodalmainak kormányzója. Tolnay Lajos, földbirtokos, miniszteri tanácsos, orsz. képviselő. Gróf Teleky József, földbirtokos, orsz. képviselő. Vásárhelyi László, földbirtokos, az aradmegeyi gazdasági egyesület elnöke. Vermes Mihály, földbirtokos. Verebly Végő János, földbirtokos. Viczmándy Ödön, földbirtokos, Zemplénmegeye főjegyzője, a zemplénmegeyi gazd. gazdasági egylet II. alelnöke. Gróf Wenckheim Frigyes, földbirtokos. Gróf Zichy Jenő, földbirtokos, valóságos belső titkos tanácsos, országgyűlési képviselő. Zeyk Gábor, földbirtokos.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:

UDVARDY IGNÁC.

Főmunkatárs: Szalay Sándor.

1079/1889.

Árverési hirdetés.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy **Schlesinger Herman** és fia cég végrehajtónak Grünhut Dávid végrehajtást szenvedő elleni 186 frt 40 kr. hátralék tőkekövetelés, valamint ezen végrehajtathoz csatlakozott Ragendorfer Jakab korábbi végrehajtató 63 frt 27 kr. tőkekövetelése és ezek járuléki iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. trvszék területén levő, Nemes-Apáti és Orbánosfa községek határában fekvő, a ns. apáti 149. sz. tlkjkvben foglalt A. + 1969., 1973. és 1950. hrsz. ingatlanokból Grünhut Dávidot illető felerészre együttesen 18 frtban, a 2181. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető fele részre 10 frt 50 krtban, a 2315. hrsz. alattiból ugyanazt illető fele részre 1 frt 50 krtban, a 2393. hrsz. alattiból ugyanőt illető felerészre 91 frtban, a 2454. és 2456. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető felerészre együttesen 4 frt 50 krtban, a 3210. hr. számu ingatlanból ugyanőt illető felerészre 4 frtban, a 3338. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető felerészre 15 frt 50 krtban, az 1961/b. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető felerészre 52 frtban, a 2171. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető felerészre 53 frtban, az orbánosfai 91. sz. telek-jegyzőkönyvbeni A. + 160. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető felerészre 1292 frtban és az orbánosfai 124. sz. tlkjkvben a + 242 hrsz. ingatlanból ugyanőt illető felerészre 272 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1889. évi augusztus hó 9-ik napján d. e. 9 órakor** és folytatva a ns. apáti és orbánosfai község bírák házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladadni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak ingatlanok becsárának 10%-át készpénben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Z.-Egerszeg, 1889. évi március hó 28.

A kir. törvényszék tlkinyei hatósága.

nagybuzgalmu titkár fogadta üdvözlő beszéddel, melyre a főparancsnok szép beszéddel válaszolt. Lelkes beszédek mondtak még, Lengyel Lajos elnök, Bátorfi Lajos, tűzrendőrkapitány, Rothman Béla, Brinner sat. A tűzoltóság ez este alkalmából, József főherceghez hódoló felirat küldését határozta el.

Fedett páholyos szinkört állítottatott fel Károlyi Lajos szinigazgató a sétatér mellett, hol előadásait f. hó 4-én „Czigány Bátor” című 3 felvonásos operetttel megkezdte. Károlyi szinigazgató a közönség érdekében tőle telhetőleg mindent elkövet. Nagy költséggel létesítette a szinkört, társulatát a vidéki színészek leg jobb erőiből állította egybe, s költséget nem kimélve, megszerezte a nemzeti- és népszínház újdonságait. Hisszik, hogy városunk és vidékének közönsége a szinigazgató eme figyelmét a szinkör tömeges látogatásával fogja viszonozni.

Heti műsor Károlyi Lajos szinigazgató fedett páholyos szinkörében: Vasárnap (5-én) főispán óméltóságának tiszteletére a város által rendezendő fáklyászene után diszleadás (Reservisták. Elettép.) Kedden: Királyfogás. Szerdán: Válás után. Csütörtökön: Eleven ördög. Szombaton: Gasparoni.

Tüzelőanyag arakult Kiskomáromban Ferenczy János ottani ügybuzgó körjegyző felkísítésére. A megalkult együletnek 50 tagja van. Elnöke: Ferenczy János az eszme kezdeményezője és keresztülvívője, lett.

Balaton-Füred teljesen megújult az új fűdő évad elé. Junius 1-én fog az megnyitni. A vendégek nem csekély meglepetésben fognak részesülni. Vasary Kolos főapát áldozatkész elhatározásának köszönhetjük, hogy a fűdő ujjá született. Serényen foly a munka; az egész telepen pár száz ember dolgozik az átalakítás nagy munkáján. Az üdvös intézkedések egész sorát ismertette már dr. Huray István főorvos az Orvosi hetilapban, ezzel — igen helyesen — már jókorán felhívta a legbefolyásosabb tényezőket, az orvosok figyelmét a gyógyhatására, természeti szépségére nézve egyaránt rendkívüli becsü fűdőhelyre. Az óház és a nagyvendéglő előtt levő boltok elpusztultak; a fűdőtt folyosó meg van hosszabbítva a Ferenc József kutig, a hideg fűdő épülete egész újonnan építve keletre, az Eszterházy-kert alá került s egyúttal a balatonparti sétányt is meghosszabbították. A vízvezeték is nagyobb terjedelmet nyert; az utak pedig mind újra lesznek építve, kavicsolva. És nem csak kívülről hámlik le Füred kopott színe, belül is ujjá alakul. Új berendezés, a kényelmi eszközök modern alakban való alkalmazása fogja kielégíteni azoknak óhaját, a kik ez intézkedéseket már régebben sürgették. Balaton-Füred ujjá születése Vasary Kolos főapátának és Simon Zsigmond tihanyi apátának, mint a fűdő tulajdonosának érdemét fogja örök időkre képezni.

Utalványozás. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a keszthelyi ipariskola 188⁹/. tanévi szükségleteinek részbeni fedezésére a zalamegyei ipariskolai alaplól 250 frtot utalványozott.

A halászkör öröme. Az új halászati törvény értelmében f. május 1-én újra kezdetét vette a halászat. A keszthelyi halászkör örömtől sugárzó arccal, mihelyt felvirradt a május 1-i hajnal, már a Balatonon voltak s rövid idő alatt jó fogást csináltak. Keszeg jóformán került hálójukba s helylyel-közel szép hareskák is tárogattak. Fogást, süllőt és pontyot tilos halászni, melyek ha hálójukba kerülnek, vissza kell bocsátani a vízbe.

Amerikai szőlőtelep felállítására szándékolattott a keszthelyi m. kir. gazd. tanintézet majorja közelében, de mivel a birtokosság ennek ellene van, mert fél a filloxera behurcolástól, a telep nem fog létesíttetni. Ezzel kapcsolatban felemlítjük, hogy a keszthelyi gadakör Meszes-Györökön létesített amerikai szőlőtelepet, honnan a jövő ősszel már kaphatnak a gazdák vesszőket.

Zárvizsgálatok. A keszthelyi alsófoku ipariskolában az 188⁹/. tanévet bezáró vizsgálatok április hó 28-án d. u. 2—5 óráig tartattak meg Hoffmann Samu ipariskolai felügyelő bizottsági elnök elnöklété alatt. Először az előkészítő, — majd azután I., II. és III. osztály tanuló vizsgáltattak meg s mint a vizsgálatot vezető elnök zárbeszédében constatalá, a tanulók szép eredményt mutattak fel. A szorgalmas és jó magaviseletű tanulók közül 5 — a keszthelyi ipartestület adományából jutalmat is nyert, névszerint: Máté István és Kocsi Géza III., Frefler Ferenc II., Sárvári Zoltán I. és Gyulay Sándor előkészítő osztályu tanuló. A keszthelyi ipariskolának a lefolyt 188⁹/. tanévben 32 tanulója volt. A jövő tanév október 1-én nyílik meg.

Költeményeim, Irta Tuboly Viktor. A szerző sikerült arcképpel. Husz nyomtatott íven, finom papíron, diszes kiállításban megjelent Nagy-Kanizsán Fischei Fülöp könyvnyomdájában. A mű özv. pallini Inkey Kalmáné született kamjonkai Szemző Lujza urhölgynek van ajánlva. Tartalma: Honfi dalok. Történet és hagyomány. Lyra. Humor. Áldomások és felköszöntők. — A költemények tárgyát legnagyobb részt megyei, részint élő, részint elhunyt jeleseink dicsőítése, egyes családok és helyek történetének megörökítése képezi egyszerű, mesterkéletlen stílusban; humoros költeményei nem egyszer keltik az olvasót derült mosolyra, az áldomások és felköszöntők címén felvett költemények pedig a szerzőt, mint ügyes verses toasztozót tüntetik fel. A mű ára 2 frt, díszkötésben 3 frt. Felhívjuk főképp megénk közönségét e költeményekre.

„Balatonvidéki kalauz” címmel a „Balaton-Egylet” május hóban egy füzetet fog kiadni, mely a Balaton vidékének leírását tartalmazza képekkel, továbbá a gyógyhelyeknek, közlekedési viszonyoknak, a kiránduló helyeknek ismertetését és utazási, fűdődi díjak, vendéglői árak stb. kimerítő ismertetésével. Gyakorlati kézikönyv lesz ez, minőre minden fűdőzőnek vagy kirándulónak szüksége van. A „Balaton-Egylet” tagjai az alapszabályok értelmében mérsékelt áron kaphják.

Ohnet Györgynek, a nagyhirű francia regényírónak legújabb műve: *Rameau orvos* ép most jelent meg a Singer és Wolfner-féle *Egyetemes Regénytárban*. A Vasgyáros, A Bánya, Lise Fleuron kevesebb sem bonyo-

dalmas, hanem elejétől fogva világos és átlátszó. melynek az érdekességet a mély lélektani rajz adja meg. Rameau orvos egy szegény fiúból nagynevű tudóssá lett kivételes szellem, kit tudományos kutatásai és bölcsellete a hitelenségre vezettek s kinek oldalán egy rajongó hitű, egészen a vakbuzgóságig vallásos nő van, a ki férjét minden áron ki akarja gyógyítani hitelenségből. Rameau imádja bájos nejét, szereti i; hogy vallásos; de filozófiája és önérzete nem engedi, hogy bár szerelmé kedvéért is megtagadja elveit. Innen a drámai összefüggés, mely a nő bukására vezet. Conchita — ez a spanyol eredeti nő neve — beleszeret egy Münzel nevű fiatal festőbe, ki férjének legkedvesebb barátja. A büns szerelmek melki kinja és küzdelme teszi, a regény első felének megkapó drámaiságát. A hűtlen barát a francia-német háború egy epizódja alatt lebelli ki lelkét a Rameau karjaiban, ki még most sem értesül neje és barátja árulásáról. Pedig ez árulásnak gyümölcse is van, egy leányka, ki Rameau apai gyöngédséggel imád és szerető gondddal nevel hajadonna, miután nejét a halál elragadta. Csak évek múltán, mikor a leányt férjhez akarja adni s agg napjainak boldogságát várja a leány házasságától, fedezi föl a folyvást siratott, elhunyt nő leveleiből a hűtlenséget és azt, hogy a leány neki — senkije, semmi egyebe, mint élő bűnjele a szeretett barát és az imádott hitves becstelenségének. Rameau az örülés szélére jut, és ez a borzalmas lelki vívódás képezi a regény második felének magas röptű és megragadó érdekességű fejezeteinek tárgyát. Most a filozófban az ember, a szenvedő ember kerekedik felül, a tépelődő hideg éstt legyőző a sajtó, meleg szív, és Rameau nemcsak visszatér öreg napjai szeretettjéhez, leányához, hanem megtér ártatlan gyermekkorá imádatához az Istenhez is. A két kötet, mely az Egyetemes Regénytár negyedik évtolyamának 13. és 14. kötete, csinos piros vaszonkötésben, együtt 1 frt.

Az elővigyázat egyik követelménye. Egész éven át a vér folyvást használhatatlan anyagokat választ ki, a melyek ha idejekorán nem távolíttatnak el a testből, különféle súlyos betegségeket okozhatnak. Tavaszkor és őszszel van az arra való helyes idő, hogy az év folytán tisztítsunk lerakódott felőseges és az egyes szervek rendes működését akadályozó anyagokat s nedveket (epe és nyálka) egy szabályos, a testet nem rongáló, tisztító kúrával eltávolítsuk s ez által más súlyos bajoknak, melyek ez anyaglerakódásokból könnyen keletkeznek, elejét vegyük. Nemcsak azoknak, kik emésztési zavarokban, székürésben, kólikában, bőrkütesekben vértörődásban, szédülésben a tagok, elszibbadásban, hystériában, aranyérben, gyomor-, máj és bélbajokban stb. szenvednek, — hanem az egészségeseknek vagy a magokat egészségeseknek hívőknak is sürögésen ajánlunk kell: hogy azt a drága, piros életnedvet, mely ereinkben kering, igyekezzenek a maga teljes tisztaságában és működésének erejében célszerű és szabályosan használt kúrával óvakodva fontartani. Erre nézve, mint legjelesebb szert, a Brandt Rich. gyógyszerész-féle svájci labdacsokat, melyekes legtekintélyesebb orvosaink is, úgy kitűnő hatásuk, mint teljesen ártalmatlan viktusnál fogra, melegen ajánlanak, — a legjobb akarattal s meggyőződéssel javasoljuk mindenkinek. Kapható a gyógyszerárakban, egy doboz ára 70 kr. de a vételkor mindig különös figyelemmel kell lenni Brandt Richard gyógyszerész keresztnevére, mert csalódásig hasonló kiállított s hasznló névvel jelzett labdacso is nagy számban árusítottak. Szigorúan ahhoz tartassuk magunkat, hogy védőjegyet minden valódi doboz címlapján egy fehér kereszt vörös mezőben s ez elnevezése. „Brandt Rich. gyógyszerész svájci labdacsoi” található: Minden más fajta dobozt vissza kell utasítani.

Közgazdaság.

Felhívás a magyar gazdaközönséghez.

A magyar gazdák jégbiztosítási szövetsége fenállásának második évét fejezte be. A résztvevő gazdáknak a lefolyt két évben előfordult nagyszámu és tetemes jégkárok folytán — az élvezett olcsó díjak és a készíthető kezeségek alól történt felmentés előnyein kívül — külön osztlék ugyan nem volt kiosztható, de örömmel constatalhatjuk, hogy a szövetségi eszme folyton nagy hódításokat tett a második évben is, a mennyiben az első évi díj-bevétellel, mely 463,560 frt 38 krt tett, a második évi díj-bevétel már 525,348 frt 80 krra emelkedett.

Most már tehát oly tekintélyes üzleti állomány felett rendelkezik a szövetség, hogy annak virágzása nemcsak minden kétséget kizár, hanem biztosan várható, hogy a külföldi vagy nagyrészt külföldi tőkével alapított — Magyarországon működő — társaságok minden gáncoskodásai dacára évről-évre nagyobb kiterjedést nyerend.

Midőn ezzen tényállást a magyar gazdaközönség tudomására juttatni szorosségnak van, bátrak vagyunk egyúttal azon fontos, ma már az egész ismert és követt nemzetgazdasági elvre figyelmét felhívni, mely szerint csak azon ország vagyonosodhatik és fejlődhetik, melynek polgárai gondosan őrzik saját hazájuk tőkéjét és nem használtatják fel pénzüket idegen tőkék kamatoztatására akkor, midőn önmaguk ép úgy, sőt esztünkben jobban és célszerűbben segíthetnek magukon.

Ha ezzel szembe állíthatjuk azon tapasztalatot, melyet a tisztelt gazdaközönség tehetett és nagy részt bizonyára tett is, amaz idegen pénzzel alapított biztosító-társulatnál, mely a hivatalos lap hirdetése szerint legközelebb fusionálni fog, úgy hisszük, jól felfogott hazafiai kötelességet teljesítünk akkor, midőn intő szavunkat emeljük honfitársainkhoz, arra kérvén őket, hogy biztosítás céljából kiadandó filléreiket ne vigyék ok nélkül a külföldre és ne fordítsák azt a külföldi tőke kamatoztatására.

Az előadottak alapján jégkár elleni biztosításra melegen ajánljuk szervezetünket a t. gazdaközönség figyelmébe, mely egyrészt azért, mert önbiztosítási alapon

van szervezve, másrészt mert az „első magyar általános biztosító-társaság”-ra támaszkodik, minden irányban tisztán magyar és kizárólag hazai tőkén alapszik.

Azon gazdátársainknak pedig, kik tűz ellen vagy életüket kívánják biztosítani, szövetségünk alapítóját és védnökét, az „első magyar általános biztosító-társaság”-ot ajánljuk, mely nemcsak minden tekintetben magyar, hanem úgy kormányzó-testülete, mint vagyónánál fogva (20.000.000 forint) legalább is ép oly biztosítékot nyújt feleink, mint bármely más hazánkban működő idegen intézet.

Kelt a magyar gazdák jégbiztosítási szövetsége felügyelő bizottságának 1889. április hó 16-án tartott üléséből.

Hazafiai üdvözléttel

A magyar gazdák jégbiztosítási szövetségének felügyelő- és vizsgáló-bizottsága:

Gróf Jankovich László elnök, valóságos belső titkos tanácsos, a somogyemei gazdasági egylet elnöke. Melczér Gyula alelnök. Borsodmegei alispánja és a borsodmegei gazdasági egylet elnöke. Hercegy Thurn-Taxis Egon, alelnök. Anyos László, földbirtokos. Bertha György, földbirtokos, a vasmegei gazdasági egylet igazgatója. Gróf Bethlen Fül, földbirtokos. Bittó Béni, földbirtokos, a pozsonyemei gazdasági egylet alelnöke. Ifj. Bleuer Lajos, földbirtokos. Csávossy Ignác, földbirtokos, kir. tanácsos. Id. Cséry Lajos, földbirtokos Domahidy István, földbirtokos, országgyűlési képviselő. Forster Géza, földbirtokos, a komárommegei gazdasági egylet alelnöke. Herényi Gothard Sándor, földbirtokos. Bár Gerliczy Ferenc, földbirtokos. Jászay Jenő, földbirtokos. Jeszenszky Béla, földbirtokos. Visontai Kovács László, földbirtokos, országgyűlési képviselő. Kalnár Endre, kegyesrendi főnök, kir. tanácsos. Lípich Gusztáv, földbirtokos. Márffy Emil, földbirtokos. Öttömösi Magyar Imre, földbirtokos. Molnár István, földbirtokos Zemplénmegei főispánja. Manoilovits Glisa, földbirtokos. Muacevic Viaso, földbirtokos. Gárdonyi Neumann Frigyes, földbirtokos, nagykereskedő. Nádosy Kálmán, földbirtokos, kir. tanácsos, a baranyamegei gazdasági egylet alelnöke. Falfy Ferenc, földbirtokos, kir. tanácsos és Szeged. sz. kir. város polgármestere. Bonyhádi Perczel József, földbirtokos. Nyír-Bogáthi Pecherer József, földbirtokos. Dr. Pulszky Ágost, földbirtokos, egyetemi tanár, országgyűlési képviselő, a nógrádmegyei gazd. egylet II. alelnöke. Simon István, földbirtokos. Skublits Jenő, földbirtokos, a zalamegei gazdasági egylet alelnöke. Simay Ede, földbirtokos. Scitovszky János, földbirtokos, Nógrádmegye alispánja, a nógrádmegyei gazd. egylet I. alelnöke. Szegedy György, földbirtokos, cs. és kir. kamarás, a vasmegei gazdasági egylet alelnöke. Sillem Ottó, gróf Pajecsevics Péter rumai és gróf Eltz vukovári urodalmainak kormányzója. Tolnay Lajos, földbirtokos, miniszteri tanácsos, orsz. képviselő. Gróf Teleky József, földbirtokos, orsz. képviselő. Vászárhelyi László, földbirtokos, az aradmegei gazdasági egyesület elnöke. Vermes Mihály, földbirtokos. Vereby Vég János, földbirtokos. Viczmány Ödön, földbirtokos, Zemplénmegei főjegyzője, a zemplénmegei gazd. gazdasági egylet II. alelnöke. Gróf Wenckheim Frigyes, földbirtokos. Gróf Zichy Jenő, földbirtokos, valóságos belső titkos tanácsos, országgyűlési képviselő. Zeyk Gábor, földbirtokos.

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos:

UDVARDY IGNÁC.

Főmunkatárs: Szalay Sándor.

1079/1889.

Árverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Schlesinger Herman és fia cég végrehajtatónak Grünhut Dávid végrehajttást szenvedő elleni 186 frt 40 kr. hátralék tőkekövetelés, valamint ezen végrehajtatóhoz esatlakozott Ragondorfer Jakab korábbi végrehajttató 63 frt 27 kr. tőkekövetelése és ezek járulékai iránti végrehajttási ügyében a zalaegerszegi kir. trvszék területén levő, Nemes-Apáti és Orbánysfa községek határában fekvő, a ns. apáti 149. sz. tlkjkvben foglalt A. † 1969., 1973. és 1950. hrsz. ingatlanokból Grünhut Dávidot illető felerészekre együttesen 18 frtban, a 2181. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető fele részre 10 frt 50 krtban, a 2315. hrsz. alattiból ugyanazt illető fele részre 1 frt 50 krtban, a 2393. hrsz. alattiból ugyanőt illető felerészre 91 frtban, a 2454. és 2456. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető felerészekre együttesen 4 frt 50 krtban, a 3210. hr. számu ingatlanból ugyanőt illető felerészre 4 frtban, a 3338. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető felerészre 15 frt 50 krtban, az 1961/b. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető felerészre 52 frtban, a 2171. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető felerészre 53 frtban, az orbánysfai 91. sz. telek-jegyzőkönyvbeni A. † 160. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető felerészre 1292 frtban és az orbánysfai 124. sz. tlkjkvben a † 242 hrsz. ingatlanból ugyanőt illető felerészre 272 frtban ezennel megállapított kikialttási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi augusztus hó 9-ik napján d. e. 9 órakor és folytatva a ns. apáti és orbánysfai község bírák házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialttási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak ingatlanok becsárának 10%-át készpénben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgaltatni.

Z. Egerszegen, 1889. évi március hó 28.

A kir. törvényszék tlknyvi hatósága.

Arverési hirdetmény.

A sümegi kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Arvay Lajos** m. t. főügyész zala-egerszegi lakos által képviselt **Zalamegye árvtára** végrehajtónak néhai **Agoston István örökösei** u. m. Agoston István csásfordi, Agoston Anna férj. Tóth Jánosné, Agoston Rozsi férj. Szenecsar Józsefné, Agoston Erzse, valamint az öz. Agoston Istvánné szül. Tóth Katalin t. t. gyám által képviselt kiskoru Agoston Károly, József és János Szent-Gróth városi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 317 firt 64 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a sümegi kir. járásbírósi területén levő, Csásford község határában fekvő, a csásfordi 309. sz. tlkjkvben A. 7 2061. hrsz. alatt Agoston István tulajdonán felvett ingatlanra 860 firtban, továbbá a csásfordi 309. sz. tlkjkvben A. 7 2062. hrsz. a szintén Agoston István tulajdonán felvett ingatlanra 84 firtban, végül a csásfordi 309. sz. tlkjkvben A. 7 2063. hrsz. a ugyan annak tulajdonán felvett ingatlanra 90 firtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889-ik évi május hó 23-ik napján délelőtt 9 órakor Csásfordon a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 86 firtot, illetőleg 8 firt 40 krt és 9 firtot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Sümegen, 1889. évi február hó 6-án.

A kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság.
Somogyi kir. járásbíró.

Fazekas- és kályhás üzlet megnyitása.

Van szerencsém úgy a több rendű uri osztálynak, mint a t. c. közönségnek tudomására juttatni, hogy tisztelettel alulírott nál — a zalaegerszegi újváros-utcai 258. számú házbéli berhelyiségemben

fazekas és kályhás

üzletet nyitottam, melyben az egyszerű fazekas és diszmunkákat is szíves megrendelésre és készen is pontosan s tökéletes megelégedésre — méltányos áron kiszolgálom.

A diszmunkákra nézve: — minden és tetszés szerint minden Svéd, Salon kályhák, takaréktűzhelyeket, szoba- és konyhabeli diszmunkákat bármi színekre avagy díszítéssel képes vagyok kiállítani, felrakni, vagy esetleg újra átalakítani; — s miután képzettségemet mind nagyobb műtermekben szereztem magamnak, legfőbb törekvésem oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű megbízóim szíves bizalmát minél jobban magamnak kiérdemelhessem, a miért magamat kegyes pártfogásába ajánlván, mely tisztelettel maradok a nagyérdemű közönségnek alázatos szolgálja

Zala Egerszeg, 1889. május hó.

Németh Gábor

fazekas és diszkályhás mester
Zala-Egerszeg.

111/1889 szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sümegi kir. járásbírósi 3806/1888. számú végzése által **Kaufmann és Lichtenstein** budapesti lakos javára **ifju Mojzer Imre** ellen 326 firt tőke ennek 1888. évi auguszt. hó 26. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 45 firt perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1145 firtba becsült 3 szekér, 1 kocsi, 2 ökör, 2 ló, lószerszám, 3 gép és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak. Mely árverésnek a sümegi kir. járásbírósi 642/1889. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén vagyis Sümegen leendő eszközzésére 1889. évi május hó 13. ik napjának délelőtt 9 óraja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Sümeg, 1889. évi április hó 25-ik napján.
Sidnay Antal kir. bir. végrehajtó.

Ezer a betegség! Csak egy az egészség!

A köhögés, rekedtség és elnyálkásodás szomorú következményeitől csak egy szer óv meg bennünket teljes biztonsággal:

Egger dijjutalmazott mell-pastillái.

Számtalan hálaírat tanuskodik erről és senki el ne mulassza (meghülés esetén) ezek használatát. Kaphatók a monarchia valamennyi gyógyszerházában.

ZALA-EGERSZEGEN: Kaszter Sándor és öz. Unger Domokosné, SÜMEGEN: Stamborszky László. KESZTHELYEN: Lackner Frigyes örök. gyógyszerész urnál. Ára 25 és 50 kr. eredeti dobozokban.

Malom bérbeadás

Zala-István közelében a Zala folyón levő, ollári uradalomhoz tartozó

4 kerekű, 5 köre járó s részben vas-szerkezettel ellátott vízi-malom

1890. január 1-től kívánat szerint több évre is haszonbérbe kiadandó.

Bérleni szándékozók a haszonbéri feltételek iránt felvilágosítást nyerhetnek és szerződést köthetnek Szily Dezső urnál Ollárban u. p. Zala-Szt.-Iván.

Dr. VASKOVITS-féle

VIZGYÓGYINTÉZET

BUDAPESTEN,

Budán a Városmajorban és a Sváb-hegyen.

E régóta fenálló s országos hírnévnek örvendő vizgyógyintézet úgy berendezésénél, mint szakavatott vezetésénél fogva legajánlatosabb mindazok számára, kik a vizgyógyintézet, az orvos-tudomány e leghatásosabb gyógyeljársát, kívánják használni. Szükség szerint gőzfürdők, lápfürdők, villamos és massage is alkalmaztatnak, a vérosmajori, mint a svábhegyi gyógyintézetben egyaránt.

Olcsóság, jó ellátás, gondos kezelés általánosan ismert előnyei az intézetnek.

A vizgyógyintézet a legkülönbözőbb betegségek ellen kiváló sikerrel használatik így az idegrendszer és vérkeringés, a légzési és emésztési szervek bajainál a legfinomabb eredményt érhetjük el vele, amint ez intézetben eddig kezelt esetek nagy száma bizonyítja.

A fővároshoz való közelsége dacára mindkettőnek kitűnő hegyi levegője van, gyönyörű, áruyas park közepette fekszik; gyors és olcsó közlekedéssel bír úgy a városba, mint a budai vidék számtalan kiránduló helyeihez. Gyógyvendégek lehetnek bennlakók (teljes ellátással) v. bejárók.

Intézeti igazgató és rendelő orvos **Dr. FAITH PÉTER.**

Értesítő könyvecskét ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

REISSENZAHN A.

prága-bubnai

gazdasági gépgyára

BUDAPEST,
váci-körút 80 sz.

keres e szakmában jártas
megbízható

ügynököket

előnyös jutalék-feltételek
mellett.

Arverési hirdetmény.

A tapolczai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Horváth Károly** végrehajtónak **Rieger Gáborné** szül. **Csabi Erzsébet** végrehajtást szenvedők elleni 166 firt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék (a tapolczai kir. járásbírósi) területén fekvő, a tapolczai 34 tjkvben 7 37 hrsz. alatt Rieger Gáborné szül. Csabi Erzsébet tulajdonán felvett házra, udvartérre egészen 664 firtban — továbbá a tapolczai 2214. sz. tlkjkvben 7 1955. és 4997 hrsz. a. felvett szántóföldekből ugyanazt illető felerészbeni jutaléka és minthogy azok kikiáltási ára külön-külön a 200 firtot meg nem haladja, az 1881. 50. t. c. 156. §. értelmében azokból Nagy Istvánt (szücs) illető fele-fele részbeni jutalékokra is, tehát az 1955. és 4997. hrsz. ingatlanokra és pedig előbbire 29 firt, utóbbira 23 firtban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi május hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor Tapolczán a város házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Tapolczán, 1889. évi január 25-én.

A kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Strausz
kir. aljbíró.

Császár-Bicykli

52 centimeteres, teljesen jó és egy

Pedalos-Czimbalom

Schunda-féle, egész új, diszes kiállítású, eladó. — A „Szent-Háromság” címzett győgtárban Zala-Egerszegben nyervehetni bővebb értesítést.

Nincs többé fogfájás!! Könnyen vérző beteg és gyulladt foghúst gyógyít és erősít, a fogkövet eltávolítja és kőződését megátolja; a szájbüzt azonnal megszünteti napontai használatnál

cs. és k. udvari fogorvos és udv. szállító valódi

Dr. POPP világ-Anatherin
hírű SZÁJVIZE

kétszer oly nagy palackokban mint eddig.
Ezzel egyidejűleg alkalmazandó.

Dr. POPP fogpasztája, mely a fogakat és szép állapotban tartja.

Dr. POPP Anatherin fogpasztája, mely a legjobb és legfinomabb szer a fogak tisztán tartására és a foghús megerősítésére.

Dr. POPP fogpora, ragyogó fehérségű fogakat kölcsönöz anélkül, hogy mint más fogporok, a fogak zománcát megsértene.

Dr. POPP növényzappana, a legjobb pipere-zappan mindennemű bőrkütsékek ellen és különösen fűrdőkhöz.

Dr. POPP NAPRAFORGÓ (szap.) (nem glicerina) **VENUS** (pana) A legújabb és a legfinomabb divatpipere-zappanok. A bőrt bársonyfinomá teszik.

Árak: Anatherin-szájvíz 50 kr., 1 firt és 1 firt 40 kr., Anatherin fogpasztája téglében 1 firt 22 kr., Aromatikus fogpasztája 35 kr., Fogpor dobozban 63 kr., Növényzappan 30 kr., Napraforgó-zappan 40 kr., Venus zappan 50 kr. E szerk kaphatók: Zala-Egerszegben: Unger D-né. és Kaszter S. gyógyszerházában; Heinrich W. és L. és Hubinsky A. kereskedőknél.

Orvosok véleménye.

A Popp-féle Anatherin-szájvíz betegem rendkívül nagy számánál száj- és fogbetegség ellen fölötté jó sikerrel használtam, mert vegyi tisztaságáról meggyőződve.

Bécs. **Dr. Kainzbauer**
cs. k. tanácsos, emer. tanár.

Alulírott örömmel jelenti ki önnek, hogy ön Anatherin-szájvízét, valamint az ön Anatherin-fogpasztáját használtam s ezt legjobb lelkiismerettel ajánlhatom.

Bukarest. **Dr. Vladesco**
egyet. tanár, kórházi főorvos.

Dr. Popp J. G. udv. fogorvos, „Anatherin-szájvízét” az igazságnak megfelelőleg fölötté ajánlatra méltónak találok.

Berlin. **Dr. Sonnenschein F. L.**
egyetemi tanár, hites trvszéki szakértő.

Hamisításoktól óvakodjunk!

Cement-eladás.

Van szerencsém a nagy-
érdemű közönségnek érté-
adni, hogy kereskedésemben
ujjonnan érkezett, frissen ége-
tett

hydraulikus-mész
(cement)

és cementlemezek kaphatók.
Zala-Egerszeg,

Graner fia
vaskereskedése.

Máriacelli gyomorsöppek.

Kitünő hatású szer a gyomor minden betegségében.

Védleget. Főhímlőmulatlan étvágyhiány, gyomorgyöngöség, rossz illatú leleket, felfúvódás, savanyu felbőfés, kolika, gyomorhurut, gyomorgöcs, homok- és darakepződés, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, undor és hányás, főtájás (ha a gyomortól ered), gyomorgöcs, székszorulás, a gyomornak étellekkel és italokkal való túlterhelése, gúlszék, lép-, máj- és aranyeres hántalmak esetében. — Egy üvege ára használati utasítással együtt 40 kr., kettős palack 70 kr. Központi szétküldés Brády Károly gyógyszerész által Kremserben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszerárban.
Ovás! A valódi máriacelli gyomorsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeléül minden üvegen piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba kell göngyöltetni és a minden üvegrez mellékelt használati utasításon meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremserben Gusek Heinrich könyvnyomdájában nyomtatott.

Valódi Kapható: **Merenyén Fleischer**
Saut., **Marczaliban Kőrös Győző, Sümege**
Stamborszky L., SzentGothardon Tomesá-
nyi Lipót gyógyszerészeknél.

Eladó bábos üzlet.

Zala-Egerszegen

egy bábos üzlet

teljes felszereléssel s a hozzá tartozó
anyagokkal együtt a tulajdonos elhalálo-
zása folytán az örökösök által szabad
kézből minden órán eladó.

Bővebb felvilágosítást ad alulirott.
Zala-Egerszegen, 1889. május 2.

Preszler Gyula
rézműves.

♦♦♦ Egy jó könyv. ♦♦♦

..... A küldött könyv utmutásai ugyan rövidke és ve-
lősek, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek
volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségi
esetekben igen kiváló szolgálatokat tettek. Így és hasonló-
képen hangoznak a köszönőiratok, melyeket Richter kiadó-
intézete „A Betegbarát” című, rajzokkal ellátott könyv
alküldésért majdnem napoként kap. Mint az ahoz nyoma-
tott s a szerencsésen meggyógyítottaktól származó értesítések
tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követése által még oly
betegek is gyógyulást nyertek, a kik már minden reményt
feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak
eredményei vannak letéve, megérdemli a legkomolyabb
figyelembevételét minden beteg részéről, bármilyen bajban is
szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja, az
írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy
betegbarátot” és pontos címét s címzeze a levelező lapot
Richter kiadó-intézetébe Lipcsében. — A megküldés
ingyen történik. ♦♦♦

Kapható Zala-Egerszegen: **Hubinszky Adolf,**
Kaszter Sandor, Weisz Jónás unokaöccse,
Fangler M. és Marton Lipót uraknál.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag
kiténtett sósorszesz készítményem — kelendőségénél fogva —
sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam,
hogy azokon címjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatban
saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszer-
smind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl: csúszos szagatás, fagyás, fog- és
fejfájdalmak, szemgyengeség, bémulások, zsugorok stb. ellen;
de különösen a bedörzsölés-kenőcs-gyuro-gyogymódnál (mas-
sage) igen jó hatásának bizonyult. Fogtisztító szerül is igen
ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erős-
bíti és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása
után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is a hajidegek erősí-
tésére, a fejkorpa képződés megakadályozására és annak
megszüntetésére.

Ára egy nagy üveggel 1 frt, egy kisebb üveggel 50 kr.

Brázy Kálmán
Budapest, IV. kerület Múzeum-körút 23. sz.

Horváth Miklós Z.-Egerszeg.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasure)

Bécsből.

legkitünőbb mázólo-szer puha padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis
palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs.

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.,
mindenkor kapható:

Horváth Miklósnál, Zala-Egerszeg.

Megrendelések oly helyekről, hol raktár nincs, Keil Alajos gyári raktárába (Bécs
IV. Resselgasse 5.) intézendők. Ára egy öt kilós csomagnak 6 frt o. é

A Dreher Antal-féle kivitelű palaacsör

DIETRICH és GOTTSCHLIG BUDAPEST

vagy **DREHER ANTAL** Kőbánya.

Csakis teljesen leülepedett, tehát tükörszerű kiviteli sör szétküldése, folyton friss
üvegtöltésben, a minőség hamisítatlan volta mellett kezesség vállalatik.

Nagybani fogyasztóknak jelentékeny árengedmény.

Árjegyzékek mindenfelé ingyen és bérmentve.

Miután gyakran megtörténik, hogy idegen készí-
ményű és gyöngébb minőségű sörök, Dreher Antal kivi-
teli sör“ cím alatt forgalomba hozatnak, a t. e. Dreher-
féle kiviteli sör fogyasztóknak a hatóságilag oltalmazott
üvegcsimkét, melyen a Dietrich és Gottschlig név okvet-
len kell hogy rajta legyen, kiváló figyelmükbe ajánljuk.

Megrendelési cím

Figyelmeztetés!

Árverési hirdetemény.

Alulirott ezennel közhírré teszi,
hogy **Löwenstein** testvérek rába-hid-
végi lakosok esődtőmegéhez tartozó s
leltárilag 312 frt 80 krra becsült ingó-
ságok, házi butorok, ágyneműek, még
is egy 8 ló-erejű Schuttleworth-féle
4000 fitra becsült gőzmozdony eséplő-
géppel és hozzá tartozó szerelvényekkel
1889-ik évi május hó 6-dikán délelőtt
10 órakor a helyszínen, Rába-Hidvégén,
a legtöbbet ígérőnek árverés útján el
fognak adatni.

Egyuttal felhivatnak mindazok,
kik az elárverezendő ingóságok vétel-
árából a esődhitelezőket megelőző kü-
lön kielégítésre jogot tartanak, hogy
elsőbbségi igényeiket az árverés kez-
detéig a kiküldött bírósági végrehajtó
Szilágyi János vasvári lakosnál írában,
vagy szóval jelentsék.

Szombathelyen, 1889. ápril 29.

Antal Lajos
tömeggondnok.

Kitünő szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb

Savanyuvize

A MOHAI

ÁGNES

FORRAS.

Ő felsége József főleg, és ő felsége Mária Szeplő királyné

aszatán rendes tituli szolgáti.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Finnében is és egy

mint hazánkban általánosan a kolera megelőzésére ellen praeservatív gyógyszer-

**nek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen savanyuvizet akár botrány, egyé-
zőelőlként, vagy tisztán mint asztaliivart előszeretettel használják, kéjük azt rövidítve**

**forrás néven kiszolgáltathatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványviziműket szives jöndu-
latában ajánlván, maradtunk teljes tiszteléssel**

**Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, füszerkereskedésében és ven-
dégfoglében kapható.**

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítóknál

BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Zala-Egerszegen kapható: Fenyvesi Miksa, Heinrich

W. és L. és Weisz Jónás unokaöccse uraknál.

Az évi elszállítás 2,000,000 palack.